

Tiszántúli Független Újság

politikai napilap

Ma vonulnak be honvédeink Kolozsvárra

A magyar csapatok tegnap megkezdték a bevonulást a Székelyföldre — Megszállták a Gyergyói medencét és elérték a Békás szorost — Ma bevonulnak Csíkszeredába és eljutnak a Gyimesi szorosig

Károly román exkirály Kanadában óhajt letelepedni

Folytatódtak a pusztító légitámadások London ellen

Hivatalos jelentés.
A Honvédezőkar Főnöke 1940 szeptember 10-én kilenc órakor közli:
A mai nap folyamán megszállták a Gyergyói medencét és a Békás szorost ferszerűen a lakosság nagy lelkesedése közepette elérték.

Hivatalos jelentés;
A Honvédezőkar Főnöke közli 1940 szeptember 10-én 20 órakor:
Csapatunk a mai napra kitűzött menetcélokat, általában Magyarbörgő, Válaszút, Bonchida, Szentgotthard vo-

nalát keleten a bécsi döntésnek megfelelő határt; Mezőbánd, Nyárádó, Balavásár, továbbá a Kis- és Nagy-küküllő közti hegyvonulatot, a Gyergyói medencét és a Békás szorost ferszerűen a lakosság nagy lelkesedése közepette elérték.

Szeptember 11-én megszálljuk Kolozsvárt, Kolost, továbbá a Székelyföldön Székelykeresztúr, Székelyudvarhelyt, Csíkszeredát és a Gyimesi szorost. (MTI)

szások, románok — már kora reggel óta ellepték a város főterét, mert arra számítottak, hogy a honvédcsoportok korán megérkeznek.

Egészen délután fel 4 óráig várakozott kitartással az egybegyűlt tömeg, szüntelenül éltetve Horthy Miklós kormányzót és a magyar katonákat.

Az üdvözlésre készített emelvényen díszmagyaros notabilitások, lila- és feketeruhás papok, magyarruhás diákok és nők várakoztak. A tömegben igen sok magyar lobogó lengett, majdnem valamennyi az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület cimeres zászlaja, amelyeket 22 év óta rejtgettek. Fel 4 óra volt, amikor kürttel felhangzása után feltűntek a katonai motorosok.

Páncélos gépkocsik és hatalmas harcokocsik vonulnak fel dübörögve, a tömeg áttöri a kordont, hogy közel férközzön a magyar katonához. Virágokkal borítják el a bevonuló motorosokat. A vezénylő tábornok az emelvény elé érkezve, leszáll gépkocsijáról és helyet foglal az emelvényen, hogy meghallgassa a város minden rétegének üdvözlését. Miután a tömeg elé járultak az üdvözlő szónokok. A római katolikus főesperes teljes díszben mondta el beszédét, amelyben ismertette Besztercének és környékének a magyar történelemben viselt szerepét, majd kijelentette, hogy erős elhatározásuk, hogy mindazokkal, kik a földön születtek, testvéri szeretetben akarnak élni, mint ahogy Krisztus megparancsolta: megértésben, szeretetben, keresztényi szeretetben.

A magyar kálvinista egyház nevében Zsigmond János református lelkész mondott köszönetet a magyar katonáknak, akik „Csipkerózsikát, a lidércnyomásos varázslomba kényszerített besztercei kicsiny magyarságot, kinos, kegyetlen álmából felébresztették.”

Beszédét e szavakkal fejezte be:
— Kérek titeket, magyar testvéreim, hogy amikor elkövetkezik az igazságtéves ideje, ez az igazság magyar igazság legyen, a szeretet, megbocsátás, a jószág igazsága.

A görögkatolikus, majd a görögke-

leti román egyház lelkészei, Beszterce város és Beszterce megye románjai nevében biztosították a magyar katonaságot lojalitásukról.

Petrás Jakabné, a magyar nőegylet elnöke mondott üdvözlő szavakat a magyar asszonyok nevében; majd Sárkány Ferenc és Beke Gabriella az ifjúság képviselőitől mondtak lelkes istenhozzát.

A frontarcosok üdvözlésének elhangzása után a vezénylő tábornok emelkedett szólásra. Viharos éljenzéssel köszöntötték és mindenfelől elhalmozták virágokkal.

Ezeket mondta:
— Magyar testvéreim! A magyar királyi honvédség nevében hálással köszönöm ezt a szívből jövő, gyönyörű ünnepelést. Hogy ezt a szép napot megérhettük, köszönhetjük első sorban Magyarországot fémeltőségű kormányzója és vezető államférfiai bölcsességének, a baráti nagyhatalmak támogatásának és elismerésének, Erdély népei hazafias és lelkes magatartásának és nem utolsósorban a magyar honvédség erejének, amelyet itt jelképeznek a páncélosok. Erdély népei magas kultúrájára a magyar államnak szüksége van, a honvédség erejére a magyar állam népeinek van szüksége. Ez két olyan tényező, amelyekre bízva felépíthetjük közös munkában a szebb magyar jövőt. Ebben a hitben köszöni a honvédség a lelkes fogadtatást.

A tömeg a tábornok szavait viharos tetszésnyilvánítással szakította meg és szüntelenül felhangzóitak körusban:

— Éljen Horthy Miklós! Éljen a magyar hadsereg! Teleki, Csáky! Hitler, Duce!

Az üdvözlések befejezése után a környékbeli rezesbandák hazafias indulói közben megkezdődött a magyar honvédcsoportok elvonulása, az óriási tömeg viharos lelkesedése közben.

Honvédeink az ezeréves határon

A Pietros tövével, szeptember 10. Végtelességek tetsző oszlopokban menetelnek a csapatok a Visó-völgyben. Az út egy darabon a tavaly visz-

Bánffyhunjad visszatérése

Bánffyhunjad, szeptember 10. (Magyar Távirati Iroda.) A Körös völgyében előrenyomuló hadsereg csapatai hétfőn Erdély egyik virágos kertjébe jutottak. Bevonultak Kalotaszeg vidékére, ahol mintegy 40 ezer magyar él elszigetelten a román többségű községek között. Kalotaszeg középpontjában, Bánffyhunjadon a magyar honvédek minden képeletet felülmúló és szűnni nem akaró lelkesedéssel fogadták. Bánffyhunjad lakossága a kora reggeli óráktól kezdve talpon volt. Hatalmas diadalkaput állított fel a nagyközség határában és a kalotaszegi községek legényeiből összeállított lovasbandérium is itt helyezkedett el. A diadalkaputól egészen a főterig sűrű sorokban sorfalt állt Kalotaszeg népe színpompás régi eredetű, gyönyörű magyar viseletében. A kalotaszegi községek küldöttségei megfakult zászlók alatt érkeztek. — Ezekre a zászlókra még nagyapáink esküdtek fel és most a román uralom után felszabadult lélekkel vetik elő őket rejtett helyeikről. A bécsi döntés értelmében a románokhoz jutott három kalotaszegi község küldöttsége is megérkezett zászlójukon gyászfátyollal. Felejthetetlen látvány volt a gyönyörű viseletben pompázó remek

magyar nép hosszú sora a főterig. A főterén Nagy Miklós alpolgármester üdvözölte az elővéd dandárparancsnokát, az elől menetelő ezred zászlóját, amelyet egységverő lelkesedés közben virágokkal díszítettek fel.

A magyar honvédek fogadására rendezett ünnepség színhelyén elsőnek Bokor Márton ref. esperes köszöntötte az éldandár parancsnokát s a magyar honvédséget. Hátalatt szívvel mondott köszönetet Kalotaszeg népe nevében Horthy Miklós kormányzónak, gróf Teleki Pál miniszterelnöknek és Csáky István gróf külügyminiszternek.

Keresztes Károly katolikus plébános mondott azután üdvözlő beszédet, majd Szentimrei Ferenc ny. százados a frontarcosok nevében, Ilosvay Árpád pedig az iparosok nevében mondott lelkes hangú üdvözlő szavakat, utána a kalotaszegi hölgyek több képviselője, majd egy kislány és egy kisfiú hatalmas virágcsokrot nyújtott át az éldandárparancsnoknak, aki szívből jött köszönettel válaszolt azért a határtalan és lelkes fogadtatásért, amelyben a kalotaszegiek a magyar honvédek részeseitették. Bánffyhunjad lakossága a bevonulás napján egész nap az uccán hullámozott. (MTI)

BESZTERCE

tomboló lelkesedéssel fogadta a bevonuló honvédeket

Beszterce, szeptember 10. A felszabaduló erdélyi részekre bevonuló magyar katonaságot Beszterce városa is

mármoros lelkesedéssel üdvözölte. — Hétfőn a város lakossága és a környékbeli nép — vegyesen magyarok,

ber 10.

et, hogy a
villamos-
el szemben
ntézkedésig
ntár épü-

9.

igazgatóság.

geget, hogy

további in-

ar-nagyter-

irányt jelző

kocsik csak

4 órától pe-

" irányt jel-

mos császár

r 9.

igazgatóság.

bab,

árát

A Hivatalos

árellenőr-

nak rende-

olatlan borsó

apításáról. A

olyan keres-

nyből ez évi

n egy mázsá-

nyiságú kész

tét a külke-

jeleníteni. (MTI)

köznap 50

leti hirde-

te 8-ig fel-

fon: 21-52.

15-re.

1444

1416

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

1192

1436

1410

szaszerzett Kárpátalján vezet keresztül. Szabadon roghat az autó, mert az utakat helyenként gyorsan kiépítettük a Kárpátalja felszabadítása után. A Visó-völgyben ellenben annál nehezebben haladhatnak csak csapataink. Nagynehezen keresztülvergődünk Visón és Borsán. Közben kitarul előttünk Európa egyik legszebb tája.

Jobbról a Pietros pipál vastag ködfelhőket, előttünk balról pedig szebbnél szebb lejtők ereszkednek alá. A Pietros 2305 méter magas. Ez már olyan tekintélyes magasság, hogy csak a Tátra csúcsai vetekedhetnek vele. Innen továbbkanyarog égbenyúló bércek között a régi világháború előtti román határ Kirlibaba felé. Utközben elérünk és elhagyunk két kerékpáros zászlóaljat, amelyeknek az a nehéz feladat jut osztályrészül, hogy felmenjenek az 1413 méter magasban fekvő Prislop-hágóra és onnan tovább haladva, a Radnai havasoknak még a világháború idejéből híres rotundáján elérjék Ó-Radnát.

Csodálatos teljesítményt jegyezhetnek fel erről az útról a kerékpárosok. Huszt és Körösmező elfoglalásánál 1939 márciusában már megmutatta ez a két zászlóalj, hogy milyen teljesítményekre képes. Mostani teljesítményük azonban talán túlságosan is akkorig is.

Egy nap alatt 80 kilométeres utat tettek meg, alig egy-két órai pihenővel ezek a kerékpárosok. Hat kilométeren 800 métert emelkedik a Prislop-hágón át az út. A következő szerpentin ismét sokszáz méterrel magasabbra vezet. A legénységnek bizony tonnia kellett a kerékpárt a meredeken. de dicséretére legyen mondva, mind felért a hágóra.

A világháború előtti román határtól két kilométerre kettéágazik az út. Balra fordulunk s néhány perc múlva hatalmas diadalkapu tűnik fel előttünk.

Romhalmazok London utcáin

London, szeptember 10. (Magyar Távirati Iroda.) A legutóbbi bombázások után London legismertebb központi negyedeiben is olyan képek tárulnak a néző elé, amelyet eddig csak a külvárosokban lehetett látni. Több emeletes teljesen összeomlott házakat, kiegészítve felsőemeleteket, beszakadt tetőzeteket és törmelékhalmozokat, az úttesten rendőrök által elkerített háztömböket, valamint tüzoltók által vízzel elárasztott utcákat lehet látni. A romok közvetlen közelében tovább folyik a mindennapi élet. Ablaktalan vendéglőkben szolgálnak ki és kirakat nélküli üzletekben árusítanak. A színházak nagyrésze egészen megszüntette az előadásokat.

London, szeptember 10. (Reuter) Noha az ellenséges repülőgépek fő célpontja London volt, egyes gépek megjelentek Anglia északnyugati és északkeleti városai, valamint a középangliai, délszigeti és walesi vidékei fölött is. A délkelet-szigeti partok ellen intézett támadás alkalmával több nagy robbanóerejű bombát dobtak le, ezek közül néhány egy útra esett, azonban nem okozott jelentősebb kárt. Londonban több áldozata van a bombázásnak. London délnyugati sugárútjára úgynevezett dobalakú bombát dobtak le, ezek közül néhány egy london környéki délnyugati külvárosra. Négy városnegyedben a bombarobbanások ereje villamoskocsikat fordított fel. London keleti részén egy bomba kereskedelmi épületeket rongált meg. (MTI)

Berlin, szeptember 10. (Német TI) A szeptember 10-ére virradt éjjel a birodalom fővárosa ellen végrehajtott angol támadások pontos vizsgálata alapján bebizonyították, hogy a támadások újból csak a polgári lakosság ellen irányultak. A berliniek ezeket az újabb erőszakos cselekedeteket abban a tudatban türik el, hogy a német légi erő valóra váltja a Führer szavát és ezentúl minden bombát ezerszeresen megtorol. (MTI)

tünk. Idefut a Cibo-patak. Jobbpartján — Magyarország ezeréves határán — vészelt át a magyar kolónia a trianoni huszonkét szomorú esztendőt és most kilőrő örömmel azt sem tudják, hogyan dőltek el a bevonuló honvédek.

A Cibo-patak túlsó partján vadonutj sorompó és határtábla, az őrház azonban a régi és a románok ismét beköltöztek hajdani kunyhóikba, amely huszonkét éven át gazdálalásul állott. Düledező, ócska épület az új, azaz hogy a régi határorház. Senki sem gondolt Romániában arra, hogy valamikor majd ismét ez az ócska épület jelenti a határt Magyarországon és Románia között. Két román hadnagy áll sisakosan a Cibo-patak hídján, a román drótakadályok előtt. Állig fegyverben a csapat is. Anná kirívóbb az ellentét, amikor a magyar kerékpáros század csak úgy sisak nélkül érkezik meg. A román hadnagy nyomban érdeklődni kezd, vajjon a híres magyar határvadászok állnak-e majd itt őrséget. A megnyugtató válasza, hogy igen, sarkon fordulnak és elmennek.

Az aranyos Bisztrica völgyén keresztül vezet le a utunk Ó-Radna és Naszód felé. Lépten-nyomon a világháború emlékeivel találkozunk, hiszen Kirlibaba és Dornavatra körül súlyos és nehéz harcok voltak. A hajdani erődítmények még ma is szinte teljes épségben állanak és autónk a huszonöt év előtti szép hadiuton roghat lefelé Ó-Radna felé. Mi sem állíthatna ki ennél fényesebb bizonyítványt az akkori K. u. K. Befestigungskommando parancsnokáról, Hauptmann von Barthárol. A világháborús századosból azóta tábornaggyá és honvédelmi miniszter lett, az út pedig, amelyet épített, ismét felvezette honvédek Magyarországon ezeréves határára.

Berlin, szeptember 10. (Német TI) A verlini Nacht Ausgabe foglalkozik a London elleni német megtorló intézkedésekkel és a többek között a következőket írja: Mi nem akarjuk ezt a háborút és nem is kezdtük meg. Május 10-től augusztus 31-ig 129 német gyermek esett áldozatul az angol bombatámadásoknak. — Három hosszú hónapig élne a Führer ezt a támadást. Most Németország lecsapott és az elbizakodottság csúfolódása a megbüntetések nyüzsgésévé változott. Az angolok most erőszakoskodásnak nevezik az igazságos megtorlást. — Most ugyanazok hivatkoznak az emberiségre, akik május 10-e óta haborozás nélkül temettek német asszonyokat és gyermekeket, aggokat, kórházakat, gyermekotthonok és iskolák romjai alá.

A lap ezután emlékeztet a Cavalcade angol hetilap cikkére, amely a német népkiirtását követelte és ennek a szükségességét bibliai idézetekkel indokolta. Ha már az angolok akaratából az egyik félnek meg kell semmisülnie, akkor ez Anglia lesz, mert Angliának kell megsemmisülnie. (MTI)

Washington, szeptember 10. (Német TI) A New York Times H. G. Wellsnek, az ismert angol írónak tollából tanulságos cikket közöl. Többek között azt a megállapítást teszi, hogy Anglia hiányos hadifelhőkészültsége az angol hadseregben működő kasztszellel következménye. — Ez a szellem már régóta erősen akadályozza a tisztikar felrészítését és a legénység sorozását. Amidőn a németek megkezdtek Norvégia megszállását, Ironside tábornok azzal ámitotta az angolokat, hogy Hitler nem kerülheti el a vereséget. Sohasem bocsátjuk meg a tábornok henegeő kijelentéseit, hogy Hitler lekészt a vonatról. Lehet, hogy Hitler lekészt a vonatról, de repülőgépre szállt. Az angol plutokráciáról mondott éles bírálat után arra az eredményre jutott, hogy az angol hadsereget fel kell frissíteni a nép széles rétegeiből toborozott katonákkal. (MTI)

APOLLO filmszínház Telefon: 25-09

SZEPTEMBER HÓ 11-ÉN, SZERDÁN

KATHERINE HEPBURN ÉS CARY GRANT főszereplőkkel:

A SZERELEM BELESZÓL

MODERN AMERIKAI SZERELMI TÖRTÉNET A MILLIOMOSOK VILÁGABÓL KORMÁNYZÓ URUNK DIADALMAS BEVONULÁSA SZATMARNÉMETIBE ÉS NAGYVARADRA.

Bern, szeptember 10. (Német TI) Hivatalosan jelentik: Svájc semlegességének angol repülők részéről történt ismételt megsértése miatt a londoni svájci követéség útján emelet tiltakozó válaszképpen Nagybritannia kormánya szeptember 8-án ismét mély sajnálkozását fejezte ki „a viszályok” miatt és újból biztosította a svájci kormányt, hogy az angol repülők utasítást kaptak, hogy mellőzzék a svájci terület felett való átrepülést. (MTI)

Valahol Olaszországban, szeptember 10. (Stefani) Közvetítették a negyedik veszteségjegyzéket, amely annak a 21 tisztnek és katonának a nevét tartalmazza, akik a nyugati arcvonalon szerzett sérüléseikbe haltak bele. Augusztusban Észak-Afrika földjén 78-an estek el, 156 sebesült meg, 7-en pedig eltűntek. Kelet-Afrikában a halottak száma 50, a sebesülteké 127. Az eltűnteké 20, a haditengerészet vesztesége: 88 halott, 77 sebesült, 138 eltűnt. A repülő haderő 56 halottat, 128 sebesültet veszített, 131-en pedig eltűntek. (MTI)

Washington, szeptember 10. Itt úgy tudják, hogy az amerikai hadügyminiszter több repülőbiztonsági szabadságot

abból a célból, hogy azok belépnek az angol légügyi hadseregbe. Ezek az amerikai tisztiek nem vesznek részt a harcokban, csupán tanulmányozzák a helyszínen a légi csatát, a modern légi harcászatot. Allitól az erre vonatkozó diplomáciai lépések már megtörténtek és az angol kormány nem zárkózik el a kérelem teljesítése elől. (KH)

London, szeptember 10. Több londoni lap feltűnést keltő intézkedésről ad hírt. A jelentések az angol közéleti minisztérium rendeletét tartalmazzák, amely a mérésárosok és hentesek árusítását szabályozza. Erre a rendelkezésre a sorozatos légi támadások szolgáltattak okot, ugyanis sok helyen nincs villany és gáz a bombatámadások következtében és London több negyedében nem tudnak meleg ételt főzni, főtt húst enni. Ezért a mérésárosok kötelesek bádog dobozokban kiszolgáltatni a húst és ezek pótolják sok háztartásban a főtt húst. (KH)

A Pétain-kormány több állammal megszakította a diplomáciai viszonyt

Vichy, szeptember 10. A kormány nyilatkozatot adott ki, hogy legnagyobb sajnálatára, de meg kell szakítania a diplomáciai összeköttetést azokkal az országokkal, amelyek német megszállás alatt vannak. Így Hollandia, Belgium, Norvégia és Dánia követeinek kiadják az útleveleket. (KH)

Letartóztatások francia Marokkóban

Róma, szeptember 10. (Német TI) A Piccolo jelentí Rabathból, hogy Francia-Marokkóban a Pétain-kormány elleni lázongó tevékenység miatt

sok személyt letartóztattak. (MTI) Berlin, szeptember 10. (Német TI) Egy amerikai hírszolgálati iroda nemrégiben Vichyből azt jelentette, hogy a német megszállás alatt levő területeken a hadifoglyok között verhas- és tiluszárvány tört ki és 800 ezer francia fogoly léte forog emiatt veszélyben. A táborokban hivatalosan megállapítják, hogy a foglyok állapota jobb, mint valaha, sehal sem lépett fel járvány. (MTI) Bombay, szeptember 10. Pondscherri-ből érkezett jelentés szerint az ottani francia kormányzó szembehelyezkedett a Vichyből jött kormányutasításokkal. Erről a tényről azonban még hivatalos jelentést nem adtak ki. (KH)

Vasárnap ünnepli az ország Kolozsvár visszatérését

A honvédség tudvalevően szeptember 11-én, szerdán vonul be Erdély egykori fővárosába, Kolozsvárra. Az eredeti terv szerint Kolozsvár visszatérését ugyanolyan ünnepélyes keretek között óhajtották megünnepelni, mint két évvel ezelőtt Kassa felszabadulását. Ezúttal azonban tekintettel kellett lenni a közlekedési nehézségekre, amelyek főként abból származnak, hogy Kolozsvár még Nagyváradtól is tekintélyes távolságra fekszik. Kolozsvár visszatérését ezért csak szeptember 15-én, vasárnap ünneplik.

Szombaton este Budapestről különvonaton indulnak az ünnepség összes hivatalos résztvevői, köztük az országgyűlés két házának tagjai, a felszabadult Kolozsvárra. Autón Kolozsvár még erre a napra sem közelíthető meg, mert az újonnan felszabadult országrészekkel a közlekedést rendelteti úton úgy szabályozták, hogy egyelőre magánfelek semmiképpen sem utazhatnak oda.

Vasárnap a fővárosban és az ország számos más városában ünnepségeket rendeznek Kolozsvár visszatérésének örömeire. Mint ismeretes, ugyanekkor tartják meg Budapesten azt a tűzijátékot is, amelyet Szent Ist-

vánkor a kedvezőtlen időjárás miatt el kellett halasztani.

A „Vreme” a magyar kormány lojális kisebbségi politikájáról

Belgrád, szeptember 10. (Bud. Tud.) A „Vreme” budapesti jelentése szerint Teleki Pál gróf miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarország elismeri Erdély északi részében magyar uralom alá kerülő román kisebbségi lakosság minden jogát. Román részről — írja — mindezeidig hasonló kijelentés a kölcsönösség elve alapján még nem hangzott el.

Magyar részről hangoztatják, Magyarország nem gondol arra, hogy a román kisebbséggel szemben bizonyos intézkedéseket tegyen, azonban ha a román hatóságok tovább folytatják a román uralom alatt maradt magyarok üldözését, akkor Magyarország is kénytelen lesz abszolút lojális magatartását megváltoztatni. Ez a körülmény — mondják Budapesten — sajnálatos volna mindkét ország szempontjából.

Átvá

Folyik a

Kedden délbreceni Nagyerdő helyén a L. erdei strandfürasszonyok egyik bokor tőcsian bontogatamelyet sőtélkiritott, megdőbcsomagban egvan. A gyermekvágva és a holdult.

A borzalmasítotték a közjesítő rendőrségi vizont a rendőrség közletete.

A rendőrségBéla rendőrtáGéza tisztifőszjnzre detektívették a viztolták a nyom

Az orvosi mekhulla fiúfriss, bár a mindul oszlásna

A letketlenlés után, vagkolla meg boújszülőttjét, evághatta el a Látszik a holkést többízbe

Kana

e

Luğano, székörökben úgyromán királysérület csakra maradnakuralkodó úgytartózkodásutazik. (KH)

London, szAngol Birodrendvégül. Ocsiaországban szerint Káro nadában akater-jelentésérdeklődéstrolly király székelyéül.

kozatot bocrint Károlygördítenek bepscuné beállítás meg

Bukarest, Curenul ért exkirályt lát nőt tartott. Cciországban Lisszabonban pedik. Salcalag a volt r is adta az e

Bukarest, Antonescu szavakat iramiért embánnak a foórség módselnök kijelealta, mint az egész reutolsó közle

Hung

M

Hungar Film Színház
24-71 sz.
DLJÁRA

Átvágott nyakú gyermekhullát találtak a Nagyerdőn a makkszedő asszonyok

Folyik a nyomozás a bestiális anya kézrekerítésére

Kedden délben fél 1 órakor a debreceni Nagyerdőn az eléggé forgalmas, járt helyen a klinikai telep és nagy-erdei strandfürdő között a makkszedő asszonyok egy csoportja találtak az egyik bokor tövében. Amikor kíváncsi bontogatni kezdték a csomagot, amelyet sötétkék légvédelmi papír borított, megdöbbenve látták, hogy a csomagban egy véres gyermekhullava van. A gyermekhulla nyaka el volt vágva és a holttest már oszlásnak indult.

A borzalmas leletről azonnal értesítették a közelben őrszolgálatot teljesítő rendőrszemet, aki viszont a rendőrség központi ügyeletét értesítette.

A rendőrség részéről Boczkó Béla rendőrtanácsos és Dr. T. M. Á. Géza tisztifőorvos szálltak ki a helyszínre detektívek kíséretében s megcsejtették a vizsgálatot, majd megindították a nyomozást is.

Az orvosi vizsgálat szerint a gyermekhulla fiú gyermeké és aránylag friss, bár a nagy melegben hamarabb indult oszlásnak a holttest.

A lelketlen anya közvetlenül születés után, vagy rövid idő múlva gyilkolta meg borzalmas kegyetlenséggel újszülöttségét, egy rossz, csorba késsel vághatta el a nyakát a csecsemőnek. Látszik a holttesten, hogy az életlen kést több ízben végighúzta a csecsemő

nyakán és az rövidesen elvérezhetett és meghalt.

A rendőrség több kihallgatást eszközölt, hogy megállapíthassa, kik jártak abban az időben a Nagyerdő eme részén és pár jó adat már a rendőrség birtokában is van.

Azonkívül eljárnak a nyomozó detektívek az orvosoknál, kórházaknál, hogy megállapíthassák, kik azok, akik az utóbbi időben szülési segítséget vettek igénybe, mert esetleg ezen a nyomon lehet hamarosan megállapítani a gyilkos anyá kiletét.

Jelentkezett egy tanu, aki látott a Nagyerdőben egy idegesen viselkedő fiatal nőt, akinél csomag is volt. Erről a nőről meglehetősen pontos és részletes személyleírást is adott.

Lehet az is, hogy vidéki a gyermekgyilkos anyá és éppen ezért a nyomozást ebben az irányban is kiterjesztették és a vidéki rendőrkapitányságokat is értesítették a borzalmas bűntényről.

A kis gyermek holttestét különben felboncolják és a boncolás eredménye is fontos a nyomozás szempontjából. A boncolás eredménye szerdára lesz ismeretes, akkor kapja majd meg a bnocegyzkönyvet a rendőrség.

A nyomozás különben nagy erővel folyik és remény van rá, hogy rövidesen eredmény is adódik.

Kanada engedélyezi Károly exkirály beutazását

Lugano, szeptember 10. Jól értesült körökben úgy tudják, hogy Carol volt román király, Lupescu asszony és kíséretük csak néhányheti tartózkodásra maradnak Svájcban. A volt román uralkodó úgy tervezi, hogy a svájci tartózkodás befejeztével Marseillebe utazik. (KH)

London, szeptember 10. (NST) Az Angol Birodalom újabb exkirályt lát vendégül. Ottawából érkezett jelentés szerint Károly volt román király Kanadában akar letelepedni. Egy Reuter-jelentés szerint Ottawában nagy érdeklődést keltett az a hír, hogy Károly király Kanadát választotta ki új székhelyül. Hivatalos helyről nyilatkozatot bocsátottak ki, amelyik szerint Károly király beutazása elé nem górdítenek semmiféle akadályt. Lupescuné beutazási engedélyét azonban állítólag megtagadták.

Bukarest, szeptember 10. (NST) A Curentul értesülése szerint Károly exkirály Luganóban csak rövid pihenőt tartott. Onnan folytatja útját Franciaországban és Spanyolországban át Lisszabonba, ahol véglegesen letelepedik. Salcazar miniszterelnök állítólag a volt román királynak már meg is adta az engedélyt a beutazásra.

Bukarest, szeptember 10. (NST) Antonescu miniszterelnök erélyes szavakat intézett a rendőrséghez, amiért emberhez nem méltó módon bánnak a foglyokkal. A román rendőrség módszereit, mint a miniszterelnök kijelenti, saját maga is tapasztalta, mint fogoly. Főszólította ezért az egész rendőrséget, a vezetőktől az utolsó közlegényig, hogy a jövőben

rangkülönbség nélkül mindenkivel emberi módon bánjanak. A maga részéről azon lesz, hogy minden hivatalos hatalommal való visszaélést, foglyok bántalmazását és a jogtalan kellemetlenkedéseket kiirtsa.

Bukarest, szeptember 10. (Bud. Tud.) Horia Sima, a Vasgárda vezére közleményt juttatott a lapokhoz. Ebben kéri, hogy a Vasgárdáról, a Vasgárda nevében az ő aláírása nélkül semmit se közöljenek. A „kapitány” egyben megcáfolja azt a hivatalos közleménynek látszó hírt, mintha ő országoszerzte megtiltotta volna a légionárius tüntetéseket és dalokat. A tüntetéseket tényleg megtiltotta, de csak a fővárosban és ott is időlegesen megengedte azonban az országban. A légionárius dalokat pedig — úgy mond — nem lehet megtiltani, mert mond — nem lehet megtiltani, mert felszabadulás vágyának kifejezői.

Ezzel szemben betiltotta Horia Sima a vasgárdista egyenruha, a zöld ing viselését. Ezentúl zöld inget csakis a Vasgárda karhatalmi alakulatának, az úgynevezett légionárius rendőrségnek tagjai viselhetnek. Ezek legnagyobb részt egyetemi hallgatók. A légionárius rendőrség eddig földalatti működést fejtett ki, most pedig vidéken a csendőrséggel karöltve a rendfenntartására vállalkozott.

A légionárius rendőrség Ada-Kaleh szigetén elfogta Marinescu Gavriel tábornokot, aki ezredtársa volt Károly exkirálynak. Marinescu tábornok egyideig közrendészeti miniszter, majd belügyminiszter és utóbb Bukarest rendőrfőkapitánya volt. Kiderült,

hogy álneven, álöltözetben, hamis útlevelel Jugoszláviába akart szökni.

Bukarest, szeptember 10. (Német Távirati Iroda.) Hivatalosan jelentik, hogy a hadseregnek Károly volt király nevét viselő valamennyi köteleke és intézménye a volt király nevét törölni köteles. (MTI)

Bukarest, szeptember 10. (NST) Antonescu tábornok „súlyos alkalmatlanság és katonához nem méltó magatartás” miatt a következő tábornokokat a tényleges szolgálatból és a hadseregből „kitalasztotta”: Ilasievici, Culescu, Corniciu, Michail, Bengliu, Barbuneau, Liteanu, Dombrowski és Alanasescu. Hasonló sors érte Arge-seanu tábornok, volt miniszterelnököt és Ilesu tábornok volt hadügyminisztert is. Antonescu államvezető főnartotta magának a jogot, hogy a 11

A román államvezető újabb rendeletei

Bukarest, szeptember 10. (Bud. Tud.) Antonescu tábornok a következő újabb rendeleteiről nyilatkozott:

Elsősorban megállapítja saját hivatalos címét, amely így szól: Az állam vezetője. Ez körülbelül megfelel a Duce méltóságának. Megszólítása egyszerűen: Tábornok Ur!

Ugyanezen rendeletével Antonescu tábornok eltörölte a hivatali állásokkal járó különböző címeket, illetve azok viselésének jogát.

Külön rendelettel megszűntette a Nemzeti Pártját és ennek egyik alakulatát, a Nemzeti Gárdát. A gárda vagyont, pénzt, ingó és ingatlan vagyontárgyait át kell adni a miniszterelnökségnek, minden formalitás nélkül.

Most jelent meg a rendelet a királyi tanácsosi intézmény és a királyi tanácsosi méltóság megszüntetéséről.

Egy másik rendelettel bizottságot alakítottak, amely a legfőbb semmitűzők egy bírójából és a legfőbb állami számvevőszék egyik tanácsából áll. Ez a bizottság felülvizsgálja a királyi udvari hivatal pénzügyeit, vagyont és a civilisztát. Az újabb udvari hivatal kinevezését bármiféle fizetési rendeletet, vagy vagyonelidegenítést csakis az államvezető jóváhagyásával lehet eszközölni.

A legfőbb törvényelőkészítő tanács jogkörét módosítják. E módosítás szerint az állam vezetője csak akkor kéri ki a rendeletirányok alkotásánál a törvény előkészítő tanács eddigi szokásos előzetes véleményezését, ha ezt szükségesnek tartja. A szakminiszterek tervezetét közzétett rendeletirányok tervezetét közzételesen az állam vezetőjének egy kísérő lelettel benyújtani, de a törvényelőkészítő tanács előzetes véleményezése nélkül.

A politikai pártok megszüntetését követő rendszer alatt hozott büntetőtörvénykönyv és perrendtartás, valamint a kereskedelmi kódexet módosító törvény csak 1941 január 1-én lépnek életbe.

A hadsereg kötelekebe tartozó egyetlen intézmény sem viselheti többé „II. Károly király” elnevezést. A 9. lovasezred, amely II. Károly király nevét viselte, az Elena királynő nevet kapta. A lovassági tisztiiskola Moruzi György hadosztálytábornok nevet kapta.

Bukarest, szeptember 10. (Bud. Tud.) A Poruca Vremii mai száma első oldalán „Időszérű arcképek” négyhasábos főcímmel és ugyancsak négyhasábos „Jörga Miklós hóhér boncolása” alcímmel cikket közöl, amelyben gúnyos hangon felsorolja Jörga összes bűneit: a vasgárda elleni harcát és Károly volt királynak tett szolgálatait. Taglalia tudományos elemelést és felsorolja folytonos politikai pálfordulásait s végül irodalmi, tudományos és politikai markotányosnőnek nevezi.

Szülők!
Iskolatáskát
hátitáskát
Tóthfalussy
böröndös szaküzletében
vásároljanak.
Nagy választék! Olcsó árak!

tábornokot politikailag felelősségre vonja, vagyónának eredetét megvizsgálja.

Bukarest, szeptember 10. (Magyar Távirati Iroda) Antonescu tábornok rendeletére azonnali hatállyal megszüntették a mexikói, helsinki, teheráni és a rio de janeiro román követségeket.

Októberi hatállyal a következő követségeket rendelték vissza: Franasovics párizsi, Petrescu Commen szentszéki, Radu Crusescu ankarai, Guranescu berni, Irinescu washingtoni, Dangal lisszaboni, Constantinescu stockholmi és Romalo berlini követségeket.

Vecsey Zoltán gazdasági felügyelőt Budapestre helyezték

A földművelésügyi miniszter Vecsey Zoltánt, Debrecen város és Hajdú vármegye gazdasági felügyelőségének vezetőjét Pestpilis-Solt-Kiskún vármegye és Budapest székesfőváros és Kecskemét város gazdasági felügyelőségének vezetőjévé nevezte ki. Vecsev Zoltán szeptember 16-án foglalja el új hivatalát.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Vecsey Zoltán több, mint egy évtizede teljesít szolgálatot Debrecen város és Hajdú vármegye gazdasági felügyelőségénél, amelynek évek óta vezetője. Munkájával teljes elismerést szerzett, aminek bizonyossága az is, hogy most az ország legnagyobb vármegyéje gazdasági felügyelőségének élére nevezték ki.

Utódja vitéz Kovássy Lajos gazdasági felügyelő lesz, aki Szekesfehértvárról jön Debrecenbe.

Erdély visszatéréséről emlékezett meg az egyetem jogi kara

A debreceni Tisza István tudományegyetem jog- és államtudományi karának ma megtartott ülésén Szádeczky Kardoss Tibor dékán méltatta a keletmagyarországi és keleterdélyi országgrész visszacsatolásának jelentőségét és indítványára a kar elhatározta, hogy a Ferenc József tudományegyetem abból az örvendetes alkalomból, hogy 21 évi száműzetése után Kolozsvárra visszatérhet, táviratilag üdvözölte.

✦ VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNEL ✦

Hungária filmszínház
Telefon: 24-71 sz.
MA UTOLJÁRA
A láthatatlan ember visszatér
c. amerikai filmrörás.
VILÁGHIRADÓK
Előadások d. u. 5, 7 és 9 órakor

Enyhe telünk lesz

Végét járja a nyár s ha a tél még nem is áll a küszöbünkön, ritkán aggodalmaskodtunk annyira, mint az idén, hogy kemény lesz-e, megismétlődik-e a múlt esztendei zord és tartós fagy, vagy pedig normális s jobb esetben enyhe télre számíthatunk-e?

Természetes, hogy erre a mindnyájunkat érdeklő kérdésre sem biztos, sem egyértelmű feleletet nem kaphatunk, mert a tudomány mai állása szerint egész évekre szóló időjárásra nincsenek megfelelő támaszpontjaink. És mégis a klimatológia számára rendelkezésre álló támpontok, ha kimerítjük a régebbi történelmi forrásokat, a helyi feljegyzéseket, az évkönyveket, igen valószínű következtetésekre adnak alkalmat. Egy svájci klimatológus most átvizsgálta ezeket az adatokat tizenkét évszázadra visszamenően s az adatok azt mutatják, hogy kivételesen szigorú telet még sohasem követett egy második szélsőséges tél. Ezek a nagy telek ritkák s úgy nincs rajta mit csodálkoznunk, hogy nem ismétlődnek meg közvetlenül.

Másfelől érdekes azonban, hogy az egyik ilyen zord télre, az 1408-ikira, amely az 1608., 1709. és 1830-iki tél mellett évezredünk legborzasztóbb tele volt, az évezredek egyik legmelegebb tele következett. A másik három tél közül is az 1608-ikira rendkívül enyhe, az 1709-iki enyhe és az 1830-ikira normális tél következett.

A svájci klimatológus, akit említettünk, összeállította az utolsó két század leghidegebb teleinek sorát az utánuk következő telekkel összehasonlítva. Ez a sor véletlenül pontosan 200 évvel ezelőtt, a rendkívül kemény 1739-40-iki téllal kezdődik.

Szigorú tél: 1740, a következő tél normális volt. 1784, a következő tél hideg volt. 1789, a következő tél enyhe volt. 1795, a következő tél nagyon enyhe volt. 1830, a következő tél normális volt. 1845, a következő tél nagyon enyhe volt. 1871, a következő tél normális volt. 1880, a következő tél normális volt. 1891, a következő tél normális volt. 1895, a következő tél normális volt. 1917, a következő tél normális volt. 1929, a következő tél enyhe volt.

Az utolsó két évszázad a leghidegebb 13 telére tehát sohasem következett szigorú tél s csak egyellen egyszer következett hideg tél. Négy esetben enyhe, vagy nagyon enyhe tél követte a zord teleket s a fennmaradó nyolc következő tél sem különösen hideg, sem különösen enyhe nem volt. Így, ha a tapasztalatok után indulunk, amik az időjárásban be szoktak válni, nem kell különösen aggodalmaskodnunk a következő téllől. Ellenkezőleg, a legnagyobb valószínűség szerint normális, sőt enyhe, esetleg nagyon enyhe télre számíthatunk.

Súlyos baleset egy pályakocsin

Ifj. Oláh György vasúti pályamunkás, tiszadadi lakost súlyos sérüléssel szállították kórházba. A baleset még az elmúlt hónapban történt, a vizsgálat azonban most folyik annak megállapítására, hogy Oláh György balesetét kitértel a felelősség.

Ifj. Oláh György kihallgatása során elmondta, hogy 16 más pályamunkás társával együtt egy kizihajtású kocsin igye-

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán 5, 7, 9 órákor utoljára!
„ELSŐ CSÓK” Deanna Durbini
Holnapról: G Ü L B A B A

keztek a szolgálati helyükre. A munka felügyelője Balla István volt.

Tiszadada határában történt azután a szerencsétlenség, amikor Balla felügyelő felszólította Oláh Györgyöt és egy másik társát, hogy váltsák fel a hajtásban előbbi két társukat. A kizihajtású kocsi vezetésében történő változás állítólag úgy történt, hogy a mozgásban levő kocsi cserélnek helvet a hajtók. — Ifj. Oláh György a parancs vételekor Polon-

kai János társával az erősen mozgásban levő kocsiról leugrott, egy kavicson megcsúszott s olyan szerencsétlenül esett a kerekek alá, hogy jobbkarja eltört és baloldalán is súlyos sérüléseket szenvedett. Ifj. Oláh György balesetének okát abban látja, hogy a parancs szerint a mozgásban levő pályakocsin kell a váltást eszközölni. A vizsgálat a baleset ügyében tovább folyik.

Nagy részvét mellett temették el dr. Jakobovits József ügyvédet

Ködden délután temették el hatalmas részvét mellett dr. Jakobovits József tekintélyes debreceni ügyvédet. Debrecen sz. kir. város tb. főügyészét, a Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókjának ügyészét, az egykori 39-es főhadnagyot, aki néhány hetes betegeskedés után Debrecenben elhunyt. Jakobovits József közéleti szereplése mindenkor, minden időben olyan keretek között mozgott, hogy magának csak barátokat és becsülőket szerzett. Debrecen parlamentjében pedig felszólalásaival nem egy fontos pénzügyi kérdésben vitte előre a város életét.

Dr. Jakobovits József temetésén hatalmas gyászoló közönség jelent meg. Ott volt a temetésen dr. Kölcsey Sándor Debrecen város polgármestere, Ary Lajos főtanácsos, főszámvéve, dr. Vásáry István országgyűlési képviselő, dr. Fráter Pál, a debreceni ügyvédi kamara elnöke, besztercebányai Klein László altábornagy, a 39-es Bajtársi Egyesület elnöke, az elhunyt egykori

ezredparancsnoka. Ott volt a temetésen a Magyar Általános Hitelbank egész személyzete Kárpáti Elemér igazgató és Papp Lajos h. igazgató vezetésével. Előtt a temetésre a dr. Jakobovits József és dr. Hegedűs Endre ügyvédi irodájának személyzete, a Kereskedelmi Csarnok, egyéb testületek és társadalmi egyesületek, melyeknek az elhunyt agilis tagja volt. Ezekon kívül hatalmas gyászközönség jelent meg a temetésen. A temetési szerlejtást dr. Weisz Pál debreceni főbíró végezte, majd dr. Hódó Béla debreceni ügyvéd a kartársak nevében mondott szívbeemelő búcsúbeszédet. Papp Lajos helyettes igazgató, a Magyar Általános Hitelbank nevében búcsúzott a népszerű bankügyész-től. Dr. Hegedűs Jenő a Csarnok nevében búcsúzott dr. Jakobovits Józseftől, míg dr. Kun Miklós a 39-es Bajtársi Egyesület nevében mondott megható búcsúbeszédet. Majd dr. Jakobovits József koporsóját elhantolták.

Kihágási eljárás indul egyes petróleumkereskedők ellen

Debrecen város közlemezési ügyosztályát a szeptember havi petróleumjegyek beváltásában hátráltatja az, hogy több kereskedő még nem számolt el az augusztus havi petróleumjegyekkel.

A kereskedőket hirdetményrel felszólították ugyan az elszámolásra, sőt arra idézéssel is meghívta őket a közlemezési ügyosztály, ennek ellenére is többen vannak még, akik nem számoltak el. A közlemezési ügy-

osztály valamennyi késedelmes kereskedő ellen megindítja a kihágási eljárást. Ez lesz az első kihágási eljárás, amit a közlemezési ügyosztály akar kereskedők, akár magánosok ellen megindítani, mert az volt az eddigi gyakorlat, hogy az ügyosztály megérőten kezelte a hasonló ügyeket. Most azonban nem lehetett kitérni a kihágási feljelentés megtevése elől, mert a petróleumkereskedők egyrésze még idézésre sem jelent meg elszámolni.

Lambrino Zizi és Lupescuné asszony szerepe Károly exkirály életében

„Károly király útja” címen a „Der Neue Tag” c. prágai lap mai száma érdekes cikket közöl a lemondott Károly román királyról. A „Károly-ügy” annak idején az egész világ sajtóját foglalkoztatta. 1918-ban az akkor még trónörökös Károly hirtelen elhagyta a jassy-i főhadiszállást, hogy Lambrino Zizi táncosnőt feleségül vegye. A házasság még is történt, azonban, miután Ferdinánd király nem akarta beleegyezését adni, a trónörökös elvált Lambrino Zizitől és világ-körüli „felejtő” körútra ment Indiába, Japánba és Amerikába. — Bukarestbe visszatérve nőül vette Heléna görög hercegnőt.

1925 decemberében Károly trónörökös Londonba utazott, hogy Alexandra anyakirályné temetési szertartásán résztvegyen. Az udvar és a Bratianu liberális pártja között dúló súlyos ellentétet kihasználva nem tartotta tanácsosnak a Bukarestbe való visszatérést. Ekkor már ismeretségben volt a szép, vörös Lupescu asszonnyal, akivel Velencébe utazott, ahonnan 1925 december 29-én közölte a királlyal, hogy lemond trónöröklési jogáról, sőt a királyi család tagja sem öhajt maradni. 1926 január 4-én a parlament elfogadta a lemondást és az akkor négy éves fiát, Mihályt nyilvánította trónörökösnek.

L. Ferdinándnak 1927 július 20-án bekövetkezett halála után Mihályt királlyá proklamálták és régensnancsot rendeltek mellé, amelyben Miklós herceg, a kis király nagybátyja is helyet foglalt. Károly ettől kezdve emigrációban élt, de folytonosan azon mesterkedett, hogy visszatérhessen Romániába. 1928 márciusában különösen nagy feltűnést keltett, amikor Londonból Bukarestbe akart repülni, de technikai hiba folytán ez nem sikerült és az angol hatóságok, amikor kiderült, hogy kiról van szó, vonakodtak az engedélyt az induláshoz megadni. Ennek az akciónak következménye volt, hogy Bratianu Vintila és Stirbey herceg indítványozták, hogy Károly váljon el Heléna hercegnőtől és két hónappal később a bukaresti fellebbviteli bíróság ki is mondta a választ. A liberálisok agitációjának ellenére azonban a rokonszenv Károly mellett nyilvánult meg. 1930-ban a liberális kormány megbukott és helyébe Maniu nemzeti parasztpártja lépett, amely már régebben bizonyos jókarakterű tanusított Károlyal szemben. Ez év június 6-án Károly repülőgépen Münchenből elindult és visszatért hazájába. A hozzá hű tiszték segítségével két nappal később kikiáltotta magát Románia királyává.

Amatőrfényképek kidolgozása, alkalmi felvételek, modern portrék

Műszaki Foto
HANGYA BÉRHÁZ

Igazolvány képek
2 órán belül készülnek.

Évről-évre gyarapodik a magyar találmányok száma

A M. Kir. Szabadalmi Bíróság most tette közzé összefoglaló jelentését múlt évi működéséről. Kiténik e beszámoló-ból, hogy a szabadalmi bejelentések száma állandóan fokozódik és az elmúlt tiz esztendő során a múlt évben adták meg Magyarországon a legtöbb szabadalmat.

Amíg ugyanis az előző években átlagban 900—1000 körül mozgott a megadott magyarországi szabadalmak száma, addig tavaly 1166 szabadalmat iktatott be a Magyar Szabadalmi Bíróság. Természetesen a bejelentések száma ennél sokkal több volt. 5029 szabadalmi bejelentést tettek az elmúlt évben, ezek közül 3400-at közvetlenül visszautasítottak, egy részüket pedig maguk a bejelentők vonták vissza. A bejelentett szabadalmak 51,3 százaléka magyarországi, 48,7 százaléka külföldi eredetű. A bejelentések 23,7 százalékát szegénységben tették. A Magyar Szabadalmi Bíróság az elmúlt év során kerekén 3000 új szabadalmat jegyeztet be, ezek közül 1166 volt magyarországi, a többi pedig külföldi szabadalom.

Érdekes, hogy a külföldről bejegyzett szabadalmak túlnyomó része, számszerint 1088 németországi, tehát a nálunk bejegyzett német szabadalmak száma majdnem megközelíti a hazai találmányainak számát. Ezenkívül 145 svájci, 146 hollandi, 145 amerikai, 81 angol, 58 francia eredetű szabadalmat jegyeztek be nálunk. A találmányok neme szerint a legtöbb, számszerint 733, az elektromos szakmába, 382 a kozmetikai ágba, 288 a kémiaába tartozik. 171 közúti közlekedési, 131 háztartási, 71 hadfelszerelési, 110 hajózási, 19 textilipari, 32 sütőipari, 147 művészeti és sokszorosítóipari, 170 építkezési, 120 fűtési és világítási szabadalmat jegyeztek be.

Tavaly 1805 régi szabadalom vesztette hatályát. Ezidőszent 11.108 érvényes szabadalom van Magyarországon bejegyezve.

Lófogat helyett autó használatát kívánja a belügyminiszter a városoktól

Érdekes leíratot kaptak a városok a belügyminisztertől. A leírásban a miniszter felhívja a városok figyelmét arra, hogy honvédelmi és más nemzeti szempontból rendkívül fontos a gépjárműforgalom emelése s minél több személy-, teher- és társasgépkocsi üzembehelyezése. A forgalom emelését a minisztérium minden rendelkezésre álló eszközzel elősegíti.

Ennek érdekében szükségesnek tartja, hogy a városok, közséletek és a városi üzemek szerezzenek be személy- vagy teherautót és az eddigi lófogatú kocsik helyett mind a közlekedésben, mind a szállításhoz gépkocsit használjanak. Végtül arra kér választ a belügyminiszter a polgármesterektől, hogy a városoknál mennyi és milyen gépkocsi volna szükség, van-e arra mód, hogy beszerzésük a költségvetés keretében biztosítható volna.

kezdje me...
elő...
Debr...
a Küls...
Lecső...
Megindulna...

Lecső...

Megindulna...

A Székelyföld...
szétlő nagy táve...
a tény ennek a...
nek kizökés-ü...
zetét már a mul...
tette. A kereske...
miniszter ezeket...
kiküszöbölmi ak...
áru- és személy...
tosít jelentős vá...
a Székelyföld k...
nek megteremt...
kat rendel el.

A miniszter...
rendeletében az...
ját új alapokra...
távolságokon fe...
rozási díjtételek...
tette, úgyhogy a...
ságokon eléri a...
európai államok...
egymás után em...
ával a távov...
vásárhely 528...
1 km-re van

az 500 km-t m...
a menetdíjaka

Az új menetdíj...
ber 11-én élet...
távolságokon...
22, illetve 33...
ül további 10...
st jelentenek...
nati III. ko...
0 km-en felül...
r csak 10—10...
jellemző pél...
dát említtük m...
km-re fekvő K...
nat III. osztály...
szerint 12,50 p...
— tehát a majd...
ságra — fekvő...
utazás csak 15...
del fog több...
kapunk akkor...
díjakat össze...
vasutak vonala...
érvényben volt...

A román gyo...
43%-kal, a sz...
dig 40—103%-k...
MAV menetdíja...
deseken kívül

Vig...

Ma is c...
a legizga...

13...

Főszerop...
PETRO...

A honv...
bevonu...
sziget...
Na...

Korm...
mámor

...

M A
kezd meg sorozatos
előadásait
Debrecenben
a Külsővásártéren

a nagynevű
C Z Á J A
a nagy kvalitások sátorváros cirkusza

Előadások sorrendje:
MEGNYITÓ DISZELŐADÁS
SZERDAN ESTE NEGYED 9 ÓRAKOR.
Csütörtökön este negyed 9 órakor.
Pénteken este negyed 9 órakor.
Szombaton délután fél 5 órakor.
Este negyed 9 órakor.
Vasárnap délután 4 órakor. Délután
6 órakor. Este fél 9 órakor.
A délutáni előadások folytatolagosak.
Teljes esti műsor mérsékelt helyárrakkal.

Lecsökkentették a Máv személy- és árutarifáját

Megindulnak a munkálatok a Székelyföld bekapcsolására
az ország közlekedésébe

A Székelyföldet az ország többi részétől nagy távolság választja el és ez a tény ennek a színmagyar országrésznek közlekedés-földrajzi és gazdasági helyzetét már a múltban is hátrányosan érintette. A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ezeket a hátrányokat akarja kiküszöbölni akkor, amikor részben az áru- és személydíjszabás terén fogantatott jelentős változásokat, részben pedig a Székelyföld közvetlen összeköttetésének megteremtésére irányuló munkálatokat rendel el.

A miniszter szeptember 6-án kiadott rendeletében az államvasutak árutarifáját új alapokra helyezte. 200 kilométeres távolságokon felül ugyanis az áru fuvarozási díjtételeket fokozatosan csökkentette, úgyhogy a mérséklés a nagy távolságokon eléri a 10-15%-ot is. A többi európai államok nem leszálítják, hanem egymás után emelik vasúti tarifáikat. A Székelyföld visszacsatolásával a távolságok kitolódtak. Marosvásárhely 528 km-re, Sepsiszentgyörgy 781 km-re van vasúton a fővárostól. A miniszter most kiadott rendeletével

az 500 km-t meghaladó távolságokon a menetdíjakat ismét lényegesen lecsökkentette.

Az új menetdíjak, amelyek már szeptember 11-én életbe is lépnek a nagyobb távolságokon, a tavalyi 22, illetve 33 százalékos mérséklésen felül további 10 százaléki terjedő mérséklést jelentenek.

Igy például a személyvonati III. kocsiosztályú menetdíjak 500 km-en felül 20 km-es övezetenként már csak 10-10 fillérral emelkednek. Mint jellemző példát említiük meg, hogy Budapesttől 400 km-re fekvő Kolozsvárnál a személyvonat III. osztályú menetdíja az új tarifa szerint 12.50 pengő lesz, míg a 781 km-re — tehát a majdnem kétszerakkora távolságra — fekvő Sepsiszentgyörgyre való utazás csak 15 pengőbe, vagyis egyötöd-del fog többé kerülni. Kedvező képet kapunk akkor is, ha a magyar menetdíjakat összehasonlítjuk a román államvasutak vonalain a visszacsatolás előtt érvényben volt vasúti menetdíjakkal.

A román gyors vasúti menetdíjak 6-tól 43%-kal, a személyvonati menetdíjak pedig 40-103%-kal drágábbak, mint az új MÁV menetdíjak. A díjszabási intézkedéseken kívül

a miniszter elrendelte azoknak a vasútépítési munkálatoknak az előkészítését, amelyek azt célozzák, hogy a Székelyföld az ország többi részével mindvégig magyar területen, közvetlen vasúti összeköttetésben legyen.

A közvetlen összeköttetés leghamarabb a Marosvásárhelytől északra vezető keskenyvágányú vasútvonal bekötésével lesz elérhető. A Székelyföld gazdasági és közlekedési helyzetére vonatkozóan életbevágó fontosságú lesz az az összeköttetés, amely a Beszterce és a Maros völgyét köti össze. A miniszter új vasútvonal építését tervezi Marosvásárhely és Székelykeresztúr között is. Addig is, míg ezek az útvonal összeköttetések megépülnek, a Székelyföld forgalmának bekapcsolása érdekében a kormány tárgyal az illetékes román ténnyezőkkel, hogy a megszakított vonalon átutazó jogokat nyújtson a Székelyfölddel lebonyolódó magyar személy- és áruforgalom részére. Ezenkívül vonatpótló, autobus és tehergépkocsi járatok forgalomba helyezését tervezi. Az erdélyi úthálózat rendkívül elhanyagolt állapotban van. A katonai megszálló csapatokkal csaknem egyidejűleg a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium illetékes osztályainak szakemberei is megjelentek a felzárkózott területeken, hogy tanulmányozzák a közlekedési állapotokat.

Súlyos égési sebeket szenvedett egy kislány

Súlyos szerencsétlenség történt kedden délelőtt Debrecen határában, a Pacz 20. támu tanyán. Karsai Margit 2 éves kislány a konyhában játszadozott. Apja, aki erdőtelepítő napszámos, eltávozott hazulról és munkába indult. Anyja a konyhában süttött-főzött, majd kiment az udvarra vizért. Amíg a kútnál foglalkozkodott, a kislány a tűzhely körül játszadozott és egy kipattanó szikrától lángra kapott a ruhája. Kétségbeesetten sikoltozott és kiáltozott segítségért.

Amikor anyja berohant, a gyermek ruhája lobogó lánggal égett. Anyja nagynehezen elfojtotta a tüzet, leszakította a testéről az égő ruhadarabokat, lajd bement a kislányt. Előhívatta a mentőket is, akik a kislányt beszállították a debreceni börtöngyógyászati klinikára. Állapota súlyos, életveszélyes.

A szerencsétlenség ügyében, annak megállapítására, hogy terhel-e valakit a felelősség, megindult a vizsgálat.

„Csodatétel“ mozditja elő a Vaszgárda terjedését

Bukarest, szeptember 10. (Bud Tud) A vaszgárdista mozgalom felszabadulása óta rendkívül arányokban terjed. Elősegíti ezt az a tény, hogy Codreanu annakidején teljesen misztikus alapon szervezte meg mozgalmát és annak kezdetben Mihály arkangyal légiója nevet adta. Károly király lemondása Szentmihály napján történt, amibe a nép Mihály arkangyal csodatételét látja. Ezenkívül szentül meg vannak győződve arról, hogy Codreanu nem halt meg, hanem Németországba menekült és onnan a napokban, mint győzelmes vezér fog visszatérni.

Bukarest, szeptember 10. (Bud Tud) Maniu Gyula kedden este Kolozsvárra utazott, hogy még egy utolsó megbeszélést folytasson és a magyar fen-

hatóság alá kerülő románság politikai vezetőjének utasításokat adjon. Még a Kolozsvárra való bevonulás előtt visszatért Bukarestbe és ott végleg meglepszik.

Róma, szeptember 10. (Magyar Táv-irati Iroda.) Mint az olasz lapok Firenzeből jelentik, Heléna román anyakirályné Drezdából Firenzébe érkezett és itt találkozik nővérével, Irén görög hercegnővel a spoletói királyi herceg feleségével. A román anyakirályné csak rövid ideig marad Firenzében, néhány nap múlva hazatutazik Romániába.

Bukarest, szeptember 10. (Bud Tud) Svájból érkezett hírek szerint Károly exkirály nem Portugáliában, hanem kanadai birtokán fog letelepedni.

Olasz lap a románok visszavonulásáról

Róma, szeptember 10. (Magyar Táv-irati Iroda) A Resto del Carlino, a visszacsatolt területek fokozatos megszállásával foglalkozva hangsúlyozza, hogy nem volt olyan hely, ahol a fogadtatás ne lett volna rendkívül lelkes. A lakosság ajkán mindenütt felhangzik Mussolini és Hitler neve. Igen nagy lelkesedéssel fogadta a bevonuló honvédeket Szászrégen közönsége is. Nagyváradon a város két legnagyobb terét Mussoliniról és Hitlerrel nevezték el. A magyar csapatoknak bevonulásukkor meg kellett győződnie arról, hogy a románok ellenében a bécsi döntés rendelkezéseivel, nagy károkat okoztak és sok olyan dolgot elvittek, amit a bécsi döntés értelmében megfelelő állapotban helyén kellett volna hagyniok. Így például Sepsiszentgyörgyrol elvitték az ottani dohány-

gyár gépeit. A távbeszélő és táviró berendezéseket mindenütt elpusztították, vagy elvitték. Kinos hatást keltett az a hír is hogy a Romániában maradt magyarokat tömegesen bocsájtják el állásukból. Magyar részről egyelőre nem akarnak túlzott jelentőséget tulajdonítani a híreknek, amelyek valószínűleg csak pillanatnyi visszahatást jelentenek. Remélik azonban, hogy Antonescu miniszterelnöknek gondja lesz rá, hogy a bécsi rendelkezéseket tökéletesen végrehajtsák.

Forgalomba került a Erdélyi cigaretta

Budapest, szeptember 10. A pénzügyminiszter a keletmagyarországi és erdélyi területeknek a szent koroná-

hoz való visszacsatolása alkalmából Erdély elnevezés alatt új szivarkát bocsát forgalomba. Az új cigaretta elsősorban a visszacsatolt területen, majd a gyártás előrehaladottságához mérten Budapestben, illetve az ország egész területén kerül eladásra. Az 1.75 pengős szivarka dobozban, csak 24 szivarka van, a 25 darab helyett a m. kir. Dohányjövődék elismeréssel nyugtázza azt, hogy a vásárló a 25. szivarka árát az erdélyi szociális szervezet javára áldozta. Egyidejűleg a felvidéki cigaretta gyártás megszűnik. (MTI)

Magyar-bolgár légiegyemlény

Szofia, szeptember 10. (Magyar Táv-irati Iroda.) Popoff Iván külügyminiszter és Arnothy Jungert Mihály dr Magyarország szofiai követe aláírta a bolgár-magyar légi egyezményt és az ezzel kapcsolatos megállapodásokat.

KISS FERENC 5000 PENGŐS FOGADASA

Budapesti színházi körökben élénk feltűnést keltett az a fogadás, amelyet Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház kiváló művésze és a Színezházamara elnöke miskolci vendéglátóknak adott. Kiss Ferenc 5000 pengővel fogadta, hogy 1940 október 15-ig fellép a kolozsvári Nemzeti Színház színpadán a felszabadult Kolozsvárott. Kiss Ferenc a bécsi döntés következtében, mindnyájunk legnagyobb örömeire, megnyerte a tetemes összegű fogadást.

HALÁLOS SZERENCSETLENSÉG A SIKLÓSI RABLÓGYILKOSSÁG SZINHÉLYÉN

Pécs, szeptember 10. A siklósi rablógyilkosság színhelyén kedden délben újabb halálos tragédia játszódott le. A nyomozás érdekében szükségesé vált, hogy Vince Rózi házában udvarán levő kútból teljesen kiszivattyúzzák a vizet, mert a kútból már eddig is több bűntárgyat sikerült kihalászni. Kósa József 56 éves kútász leereszkedett a kútba, hogy ott elhlyezze a szivattyúzáshoz szükséges benzint, de munka közben a benzin gáztól megszárdult, belezuhan a mély vízbe és megfulladt. (MTI)

Csökken a hőmérséklet

A Kárpátok medencéje fölé a magasabb légrétegekbe enyhé és páradús levegő nyomult. Ennek következtében hazánkban délnyugat felől erősebb felhősítés indult meg.

Időjárás: Élénk szél, jobbra felhősítés, több helyen már az ország déli részén eső, zivatar. A hőmérséklet nyugaton alig változik, keleten csökken.

PÁLYAZATOK

Budapest, szeptember 9. A belügyminiszter a beregszászi áll. közokorhásznál megüresedett alorvosi állásra pályázatot hirdet.

Az igazságügyminiszter a szekszárdi kir. törvényszéki fogháznál üresedésben levő fogházorvosi állásra hirdet pályázatot.

Részletes feltételeket a hivatalos lap keddi száma közli.

Nyiregyháza, szeptember 9. Nyiregyháza megyei város pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett tűzoltóparancsnoki állásra. A pályázat feltételei a Budapesti Közlönyben olvashatók.

Vígsház

Ma is csak 16 éven felelnek a legizgalmasabb bűnügyi film:

13-as ház

Főszereplők: OLGA CSEHOVA, PETROVICS SZVETISZLÁV

A honvédség diadalmas bevonulása Máramarosziget — Szatmárnémeti Nagyvárad-ra!

Kormányzó Urunk mámoros fogadtatása!

ember 11.

képek
ása,
ételek,
ortrék

Foto

AZ

képek

szülnék.

yarapo-
gyar
száma

Bíróság most
jelentését mult
e beszámoló-
entések szá-
az elmult tiz
en adtak meg
szabadalmat.

vegekben átlag-
gott a megadott
ak száma, addig
iktatott be a
ság. Természete-
ma enél sokkal
almi bejelentést
n, ezek közül
zautasítottak, egy
bejelentők von-
restüket
tak vissza-
313 szá-

A bejelentések
on tették. A
g az elmult év
padalmat jegy-
vált magyaror-
di szabadalom.

dról bejegyzett
része, számszerint
át a nálunk be-
mak száma majd-
ti feltaláló talá-
nkívül 145 svájci,
ikai, 81 angol, 58
dalmat jegyeztek
yok neme szerint
733, az elektromos
etikai ágba, 288 a
főzötti közlekedési,
erekesi, 110 ha-
sütőipari, 147
ipari, 170 épít-
ítási szabadal-

dalom vesztette
11.108 érvényes
varországon beje-

yett autó
kívánja
miniszter
októl

ak a városok a
ratban a minisz-
figyelmét arra,
s nemzeti szem-
tos a gépjármű-
al több személy-
si üzembehelye-
elését a miniszte-
zésre álló eszköz-

ükségesnek tartja,
letek és a városi
be személy- vagy
gi lófogatú kocsik
kedésben, mind a
használatnak. Vé-
belügyminiszter a
gy a városoknál
csára volna szük-
hogy beszerzésük
ben biztosítható

3

HIREK

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Ferenc József út 49. szám. Telefoni 21-52.

Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

GYÓGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK

„Aranyangyal” Bánó Andor, Piac u. 50. Telefon: 24-35. „Reménység” Dr. Gódy S. örökösei, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. „Isteni gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki uca sark. Telefon: 29-81. „Sas” özv. Mandel Józsefné, Hatvan u. 70. Telefon: 11-93.

Hősök naplója

1914. Szeptember 11.

A második lembergi csatában e napon történt, hogy az oroszok fel akarták göngyöltetni a Lembergtől délre, Lesniovicénél harcoló volt debreceni 39. közös gyalogrezd arconalát. Jobb szárnya ellen heves rohamot intéztek. Gömör Arpád százados, észrevéve a kritikus helyzetet, géppuskás osztagának egy puskájával kirohant az erdőből és nyílt terepen át az orosz géppuskák záporoszerű keresztüztében, valamint heves ágyútűzben az ellenség által már szorosan körülzárt kis erdő parcellába vetette magát, ahonnan aztán a géppuskát kezelő néhány vitéz emberével az orosz támadást fényesen megúsította. Ezrede így módon képes volt az elért állásban kitartani, ami a hadosztály helyzetére is döntő kihatással volt.

Bronz vitézségi érdemérmet kapott.

1915. Szeptember 12.

Papp György volt marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogrezdbeli tartalékos zászlós a Tarnopol környéki Irowica-i ütközetben kiválóan hősiességével magatartásával s gyors áttekintéssel végrehajtott harci tetteivel nyújtott példát alárendeltjeinek.

Ezen a napon, mint ezredsegédtségi látva, hogy az ellenség a szomszédos csoport áttörésével az ezred oldalába és hátába került, a 401. magaslát erdős szegélyénél a már visszazaladó legénységét és egy géppuskás osztagot megállásra kényszerített. Ezekből képezett maroknyi csapata élén az előrenyomuló oroszokat ügyes harcbevételével mindaddig feltartotta, míg az erősítésre küldött dandár be nem érkezett.

E kiváló hősiességével nemcsak az ellenség elért sikerének kiaknázását hiúsította meg, hanem a tőle jobbra harcoló 72. közös gyalogrezdet fenyegető átkarolást is kivédte.

Vitézi tette jutalmul az arany vitézségi érdemkapta.

A máramarosi ruszinok hűségnyilatkozata. A román uralom alól felszabadult csonka Máramaros vármegye ruszin lakossága táviratot intézett Perényi Zsigmond báró kormányzó biztoshoz a magyar honvédségnek bevonulása alkalmából. A ruszin népek soha el nem múló hálóját és hódolatát nyilvánították ki a táviratban s arra kérték a kormányzót, hogy hódolatukat juttassa kifejezésre a Kormányzó előtt. — A táviratra Perényi Zsigmond azzal válaszolt, hogy tegnap gépkocsin meglátogatta Máramarosszéket.

A városi zeneiskolában a beiratkozások folynak. Beiratkozni lehet az összes fő- és melléktanszakokra naponta délelőtt 9-1-ig és délután 3-5-ig a zeneiskola titkári hivatalában, ahol bővebb felvilágosítás is nyerhető. Vár u. 1. sz. (Telefon: 23-96. sz.)

Constance Perdriau párizsi születésű, okleveles francia nyelvtanár, tanítását megkezdte. Órák megbeszélése Ferenc József út 59. II. em. Hungária penzió.

Teleki Pál miniszterelnök a nemzetiségek vezetőivel is tárgyalt erdélyi körútján

Gróf Teleki Pál miniszterelnök mostani kétnapos erdélyi körútján az első napon Nagyváradon, Székelyhídon, Margittán, Szilágysomlyón, Tasnádon és Nagykárolyban járt. A második napon Máramarosszéket, Aknasugatagon, Felsőbányán, Nagybányán, Szinyérváralján és Szatmárnémetiben volt. Mindenütt megbeszélést folytatott a katonai közigazgatás parancsnokaival és a helyi vezetőkkel.

A miniszterelnök megbeszélte a legelső teendőket, a különböző kérdések megoldását, elsősorban a vasút és a posta bekapcsolását, a munkáskérdéseket, a munkanélküliség ügyét, az árkérdéseket és az általános igazgatás körébe vágó minden problémát.

Behatóan megtárgyalta a nemzetiségi ügyeket, beszélt a német és román nemzetiségi vezetőkkel. A németekkel német, a románokkal román

nyelven érintkezett a miniszterelnök. Megvitatta azokat a kérdéseket, melyekben haladéktalanul intézkednie kell a kormányzatnak, hogy az állami gépezet a visszatért területen meginduljon. A miniszterelnök megbeszélte a nyomán mindenütt intézkedés történt, hogy a lakosság életviszonyait biztosítsák. Jellegzetes példa erre az, hogy Nagyváradon az ottani társadalombiztosító intézet a tappénzeket már a bevonulás második napján szabályosan folyósította.

A miniszterelnök újtárol nagyon jó benyomásokkal tért vissza. Mindezt a legmelegebben és a legszívélyesebben fogadták. Gróf Teleki Pál két-három nap múlva visszautazik az erdélyi részre és a legújabb visszasszerzett területeken folytatja tanulmányozó és ellenőrző körútját.

— Udvarias viselkedésre inti a belügyminiszter a köztisztviselőket. Már évekkel ezelőtt miniszterelnöki, majd belügyminiszteri rendelet hívta fel a köztisztviselőket a hivatali helyiségben jelentkező ügyfelek előzékeny fogadtatására és részükre a kellő felvilágosítások megadására. Mostanában olyan panaszok érkeztek a belügyminiszterhez, amelyből arra lehet következtetni, hogy egyes hatóságok hivatalaiban nem tartják be ezeket a rendelkezéseket, ami igen rossz visszahatást kelt. A belügyminiszter most 13.459/1940. B. M. számú rendeletében újból hangsúlyozza, hogy a hatóságok és hivatalok az ügyfeleket előzékenyen és udvariasan fogadják, őket türelmesen hallgatásuk meg és ügyeiket a kellő jóindulattal intézzék el.

* Gyors- és gépirásra iratkozzék be a Naményi Gyors- és Gépiró Iskolába. Baththyány u. 1. I. emelet. Államvizsga, állásbajelvezés.

Az osztálysorsjáték húzása

70.000 pengőt nyert: 31805.
4000 pengőt nyert: 55555.
2000 pengőt nyertek: 6666, 17965.
1000 pengőt nyertek: 923, 1218, 2981, 8701, 24399, 33404, 36064, 60408, 72513, 78091.
800 pengőt nyertek: 7918, 22165, 24725, 26474, 29078, 41884, 53318, 63609, 84411, 87512.
600 pengőt nyertek: 35909, 46799.
500 pengőt nyertek: 7247, 13329, 28367, 55327, 75335, 78308.
300 pengőt nyertek: 1704, 2061, 2882, 4159, 5572, 10466, 10999, 11202, 11390, 11392, 12948, 13537, 15900, 19339, 21094, 22650, 23615, 24556, 27730, 28591, 31850, 34859, 34920, 35271, 39452, 39962, 43157, 43705, 43862, 44984, 45222, 45751, 48300, 49468, 49609, 50297, 50627, 51922, 52242, 53307, 55605, 55782, 62190, 63857, 64486, 66630, 67907, 71094, 73892, 78098, 81237, 81728, 82352, 85099, 85474, 86111, 86196.

A „Ferenc József” keserűvíz-régóta kitértően bevált háziszert megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnek az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Hajdú vármegye közegészségügyi állapota

Gärtner István dr. tiszti főorvos Hajdú vármegye területén augusztus hónapban észlelt közegészségügyi állapotokról a következőkben számolt be:
Házasságkötések száma 31, születések száma 361, halálozások száma 187, természetes szaporodás 193, egy éven aluli elhalt 41, azaz az élveszületések 10.7%-a.

Halvaszületések száma 6%. Elvetélések száma 18. Gümökör halálozás 13, az összes halálozás 0.7%-a; heveny fertőző beteg halálozás 9, az összes halálozás 4.8%-a. Községi járványkórházba szállított 6 fertőző beteg. Közkórházba szállított 12 fertőző beteg. Heveny fertőző betegségek közül nagyobb számban lépett fel a szarvasmarha-tyúsz (71) és a verhas Hajdúböszörményben (31) és a püspökladányi járás községeiben (28).

A bejelentett fertőző megbetegedések a következők: 4 tifusz, 58 verhas, 6 meghalt, 3 diftéria, 7 vörheny, 3 bárányhimlő, 78 számkórhögés, 2 veszettség gyanú, 4 nyílt gümökör, 3 malária, 1 járványos agy-gerincvelőlob.

Baleset folytán elhalt 3 egyén, 1 vonatról leesés, 1 lügmérgezés, 1 gépkocsis baleset folytán. Öngyilkosság útján elhalt 5 egyén, 2 önkasztás, 1 lövéses sérülés, 1 vízbefulladás, 1 kútbagrás halálmennel.

Hajdúmegye állategészségügye augusztusban

Zsupán Kálmán dr. állategészségügyi tanácsos jelentése szerint az állategészségügyi állapota augusztusban Hajdú vármegyében jónak mondható.

A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül fellépett a lőrühesleg Hajdúhadházon, a sertéspestis Balmazújváros, Egyek és Tiszacsege községekben és Hajdúszoboszló városban. — Megszűnt léptene Balmazújváros, Földes, Kaba, Tetétlen községekben és Hajdúböszörményben; a ragadós száj- és körömfájás Hajdúszovaton, a lőrühször Kabán, Püspökladány és Tetétlen községekben, továbbá Hajdúnánáson, a sertéspestis Hajdúhadházon, a sertésorbánc Hadházon és Nádudvaron, végül a szarvasmarhák nyílt gümökörje Hajdúhadház községben.

Az állatforgalom augusztusban a következő volt: vasúton elszállítottak 37 darab lovat, 94 darab felnőtt és 2 darab növendék marhát, 7 darab borjút, 1062 darab hizott sertést, 666 sovány sertést, 664 sülldőt. Gépkocsin került elszállításra 392 hizott sertés, 40 sovány sertés. Ezek szerint az állatforgalom az előző hónap forgalmához viszonyítva a lovaknál és sülldőknél emelkedett, sertésekben viszont csökkent.

Ragadós száj- és körömfájás Hajdúvármegyében augusztusban nem fordult elő.

Honvédmérnöki tiszti állomány

Budapest, szeptember 9. A haditechnika rohamos fejlődése a modern harcászathoz nagy hatással volt a korszerű hadsereg szervezésére. A technikai műszaki követelményeknek ez a különleges fontossága arra indított

ta a honvédség vezetését, hogy biztosítsa a műszaki végrehajtó szolgálatot ellátó okleveles mérnököknek azt a helyet, a honvédség státuszában, ami különösen fontos szolgálatuknak minden tekintetben megfelel. Az eddigi műszaki tisztviselői szolgálati ágazatba sorolt okleveles mérnökök az új rendelkezések szerint a honvédmérnökök tisztállomány csoportba fognak kerülni és közvetlenül a hadbírák után fognak sorolni és az ide besoroltak részére a negyedik rangosztályú tábornoknak megfelelő rangfokozat is megnyílik. A rangfokozati elnevezések rangosztályok szerint az alábbiak lesznek:

Negyedik rangosztály: vezérmérnökök, ötödik rangosztály: elsőosztályú főtörzsmérnökök, hatodik rangosztály: II. osztályú főtörzsmérnökök, hetedik rangosztály: törzsmérnökök, nyolcadik rangosztály: főmérnökök, kilencedik osztály: almérnökök, tizedik rangosztály: segédmérnökök. A honvédmérnökök állománycsoportjában fognak helyet kapni mindazok az okleveles mérnökök, akik repülő, tüzér, térképészeti, szertári és építészeti, valamint a folyamosság műszaki szakmájában működnek.

Amint a fentiekből látható, a honvédség vezetése a műszaki és technikai kérdések fontosságához mérten a mérnöki szakszolgálatot végrehajtó közegének a jövőben azt a helyzetet és előmeneteli lehetőséget biztosítja, ami a magasfokú képzettségüknek és fontos hivatásuknak minden tekintetben megfelel. (MTI)

MOZI

13-as ház

(Vígyszínház)

Ügyes, izgalmas és fordulatos bűnügyi történet. Érdekes maga a történet, amely egy hódítóan szép asszonnyal, annak titka és imádói körül bonyolódik; érdekes a milió, mert egy nagyvilági estélyen történik a rejtélyes gyilkosság és nem kevésbé érdekes a film technikája, mert a film maga annyi ideig tart, amíg a valóságban is sikerül meg az estélyen kinnyomozni a gyilkost. Drámai feszültségben gazdag a film, amit néha a humor is enyhít: Iriss, ötletes játék s aki szereti a jó detektívtörténeteket, annak elsőrendűen szórakoztat. Az együttes kitérő: Olga Csehova, Theodor Loos, Petrovics Szvetiszláv, Hilde Hildebrandt és Hans Brauswetter adják a magvát s körülöttük jeles epizodisták. A hirodóban most jelentek meg először villanásnyi részletek a Kormányzó bevonulásáról a hazatért erdélyi városokba; a közönség végigtapsolta és lelkesedte a felemelő mozzanatokot.

A szerelem beleszó!

(Apollo)

Két leánytestvér kerül szembe egymással a vetélkedésben egy fiatalemberért. Az egyik a felületes, tulságosan józan, valami kesernyén realis szerelem képviselője, a másik a mély emberi érzést, a megértést. Ennek a két érzésnek a hullámzása adja a film történetét, addig, amíg a megismerés és az önmegismerés meg nem teremti a megoldást és az igazságot találkozást az érzelmek valóságában.

A történet művészi értékeléssel állít minden figurában egy-egy új s különálló embertípust a néző elé: a családi hagyományokban megmerevedett pénzember apát, vagy a tartalmátvesztett életében megcsömörlött fiút, de valami kedves s meleg színnel a bohém professzor házaspárt is, akik valamennyien mesteri színekben vetítik ki magukból azt, ami emberi. Katherine Hepburn és Cary Grant, de az együttes többi tagjai is a legtekintélyesebbet nyújtják.

A hirodó már az erdélyi bevonulás képeit vetíti és pompás felvételekkel mutatja be a Kormányzó szatmárnémeti és nagyvárad bevonulását.

Budapesti levél

Budapest, szeptember 11.

Az elmúlt héten Budapesti levelet, tak a történelmi harcok világ távol magyar éjszakában nagyobb magyar es békés Magyarország várakozásának gyromán tárgyalások irtuk az elmúlt minő valóság lett történelmelemlékek sa, cselekvőképesség megérelelete szám minden keresve lommall telt várak szeptember első h nyai Horthy Miklós manőverjei hófehérségi magyarság és örömmujongása köz

Magyarország színpad is érdekelmei hét sorát met az óceán rendszer köti le. Államok ismert, szert épít ki mentén, mint a Errol is elsőként földi Hírek elmu levele. Megirtuk szigetén és az szén, valamint a Bermuda szigetét zátát épített ki, nak egészen Gu szentpontonból — gyeztünk, ennek mint még egyetle a háború kitöré tetben ez a tén összefüggésben a Egyesült Államok pan kívül háború vagy később fe volna annak, tengerészeti véd tonok, amelyeké multban az ame távolságaira ala messzeség volt Ázsiával szembe vély azonban ez ugyanaz a harc mint a multban mézesnek k Egyesült Államok delmi intézkedé ezt a folyamatot dőge csak siett

Valódi érteleme amerikai katoná dőse lényegileg együvértartozás szágok közül e vélemény a vagy hátrányait tönösen csak a ketten jól járna legmélyebben a washingtoni kül doni külügyi hí az USA és Na bonyodalom el sziklaszilárd a támaszpontok bolók ellenében

Természetsze nem állhatnak következő lépé Csendes-óceán pontok megsze hogy az USA natban végre egyebekért Fra zseti államtí igazol. Az ál Sanfranciskóba jelentette, ho szigeteken l

Nem vitás, ob lehető pillá tervét, amit rec s, ange de is gyanis szerdán szes leln be- és Cocos támaszpontok

Ezalatt H Francia kros hogy ószat tengelyhat megszakban Londonban és megerő indult. Ezi az irányv Pézaz...
ország kor tetett be az határon túl t, önlelede
RENDSZER ON
alatt a világ autat a törté gathatták szellemle
Ujfundlan zete ifen
északi ré- matok lá
dönt képező resztül a
pontok hál- ilyenform
ellátás. Fokváros
Történelmi ges, hogy
acok besze-
ntóságé van.
nel sem
son

Budapesti levél

Budapest, szeptember elején.

Az elmúlt héten azzal fejeztük be a Budapesti levelet, hogy végre kigyulladtak a történelmi igazság fényezői a harcos világ távoli küzdelmei között a magyar éjszakában. Az elmúlt hét legnagyobb magyar eseménye kétségtelenül a békes Magyarországot jőző és türelmes várakozásának gyümölcse: a magyar-román tárgyalások jegyében indult. Ezt irtuk az elmúlt héten és minő igazság, minő valóság lett mindebből. A modern történelemcsináló ereje, gyors fel fogása, cselekvőképessége rövid idő alatt megérelelte számunkra húsz esztendő minden keserves feszültségével és fájdalommal telt várakozásának gyümölcsét: szeptember első hetében vitéz nagybányai Horváth Miklós, Magyarország kormányzója hóhérré paripán lépett be az ősi magyar földre, a trianoni határon túl a rab magyarok felszabadult, önfelelt örömjungója közben.

VEDELMI RENDSZER AZ OCEÁNON

Magyarország nagy napjai alatt a világ színpadja is érdekes játékot mutat a történelmi hét során. Az emberiség figyelmét az óceánt övező hatalmas védelmi rendszer köti le, amelyet az Egyesült Államok ismert, megdöbbentő arányai szerint épít ki úgy az Atlanti-óceán mentén, mint a Csendes-óceán partjain. Erről is elsőként emlékezett meg a Külföldi Hírek elmúlt héten írt Budapesti levele. Megírtuk akkor, hogy Újfundland szigetén és az Atlanti-óceán északi részén, valamint a brit tulajdonú képező Bermuda szigetén a támaszpontok hálózatát építik ki, amelyek dél felé vonulnak egészen Guayanaig. — Történelmi szempontból — amit ugyancsak megjegyeztünk, ennek olyan jelentősége van, mint még egyetlen eseménynek sem volt a háború kitörése óta. Bizonyos tekintetben ez a tény csak másodsorban áll összefüggésben az európai háborúval. Az Egyesült Államok európai, vagy Európán kívül háború következtében előbb, vagy később feltétlenül szükségét érezte volna annak, hogy kiterjessze légi és tengerészeti védelmét túl azokon a pontokon, amelyeket eddig birtokolt. — A multban az amerikaiak az óceán óriási távolságaira alapították a védelemet. A messzeség volt a védelem Európával és Ázsiával szemben. A légierők fejlődésével azonban ez az eltérés már nem ugyanaz a harcászati érték és előny, mint a multban volt. Következésképp természetesen kell tekinteni, hogy az Egyesült Államoknak megfelelő elővédelmi intézkedéseket kellett tennie és ezt a folyamatot az európai háború örököje csak siettetette.

Valódi értelemben a brit területeknek amerikai katonai hadicélra való átengedése lényegileg az angolszász világ egyívétartozását jelenti. Az érdekelt országok közül egyikben sem hangzott el vélemény a megállapodás előnyeiről, vagy hátrányairól. Mindkét részről ösztönösen csak arra gondoltak, hogy mindketten jól járnak az egyezmény révén. A legmélyebben fekvő alap gondolat a washingtoni külügyminisztérium és a londoni külügyi hivatal között az volt, hogy az USA és Nagybritannia közötti háborús bonyodalom elképzelhetetlen és ezen a sziklaszilárd alaptételre épült fel a hadi támaszpontok kicserélése a torpedórombolók ellenében.

A KÖVETKEZŐ LÉPÉS A CSENDES OCEÁN

Természetesen az Egyesült Államok nem állhatnak meg ennél a pontnál. A következő lépés tehát érthető módon a Csendes-óceánon biztosítandó támaszpontok megszerzése lesz. — Nem vitás, hogy az USA a legelőnyösebb lehetőségben van a végrehajtásra. — Nem vitás, hogy az USA a legelőnyösebb lehetőségben van a végrehajtásra. — Nem vitás, hogy az USA a legelőnyösebb lehetőségben van a végrehajtásra.

Az elmúlt héten azzal fejeztük be a Budapesti levelet, hogy végre kigyulladtak a történelmi igazság fényezői a harcos világ távoli küzdelmei között a magyar éjszakában. Az elmúlt hét legnagyobb magyar eseménye kétségtelenül a békes Magyarországot jőző és türelmes várakozásának gyümölcse: a magyar-román tárgyalások jegyében indult. Ezt irtuk az elmúlt héten és minő igazság, minő valóság lett mindebből. A modern történelemcsináló ereje, gyors fel fogása, cselekvőképessége rövid idő alatt megérelelte számunkra húsz esztendő minden keserves feszültségével és fájdalommal telt várakozásának gyümölcsét: szeptember első hetében vitéz nagybányai Horváth Miklós, Magyarország kormányzója hóhérré paripán lépett be az ősi magyar földre, a trianoni határon túl a rab magyarok felszabadult, önfelelt örömjungója közben.

ügyében a Panama-csatornától nyugatra fekvő pontokról van szó, a tárgyalások folyamatban vannak.

A FRANCIA KORMÁNY ÉS A KÖZÉPAFRIKAI GYARMATOK

Ezalatt Európában a Vichyben székelő francia kormány újból jelét adta annak, hogy összetartozandónak érzi magát a tengelyhatalmakkal. A Pétain-kormány megszakította a diplomáciai viszonyt a Londonban székelő holland kormánnyal és megerősítette a compiegnei szerződésben aláírt kötelezettségek hű betartására irányuló készségét. Néhány nappal ezelőtt Pétain tábornagy éleshangú beszédet mondott a francia gyarmatok rádióhallgatóihoz, amiért kormányával szemben foglaltak állást. Azt mondta a tábornagy, hogy tisztára két feladat áll csak fenn ma francia ember számára; az egyik, hogy engedelmessé válassza a kormányt, a másik az, hogy támogassa a kormányt. Az Egyenlítői Afrika — Közép-Afrika — távolba húzódó francia gyarmata, amely összeköti az Atlanti-óceánt az afrikai szárazföldön keresztül Angol-Egyiptomi-Szudánt, nem mutatott hajlandóságot a két feladat megértésére. Megtagadták az engedelmességét és ennek következtében nem is támogathatták a kormányt. — Veszedelemes szellemnek nevezte ezt az eljárást Pétain tábornagy, mert ez az engedelmesség és hűtlenség a saját kormányukkal szemben, ami ezenmód a francia birodalom egy kis részében mutatkozott, esetleg másutt is talajra találhat.

Pétain tábornagy panasza egyáltalán nem túlzott. A vichybeli kormány helyzete igen komoly. A középpafrikai gyarmatok lázongása utat nyitott Afrikán keresztül a volt szövetséges britek előtt és ilyenformán majd nem kell megkerülniök Fokvárost; az sem lenne ezután szükséges, hogy karavánkísérettel hajózzanak a

Földközi tengeren. A két vonal közül az első nagyon hosszú, a második pedig veszedelmes. Időközben, az elmúlt héten megindult a légiforgalom London és Ausztrália között Lisszabon és Dél-Afrikán át. A békeidők vonalán vált lehetőségessé újból a repülőgépek számára, hogy ismét a nigériai Lagosról, a „sötét kontinensen” keresztül a szudáni Khartumig és onnan északra Egyiptom felé közlekedjenek. Pétain tábornagnak tehát megvolt minden oka arra, hogy éles hangon beszéljen.

A TÁVOLKELETI HELYZET

Nem lenen teljes a kép és a beszámoló az eheti levél keretében, ha nem térnénk ki néhány szóval a távolkeleti helyzetre is. Ezen a földrészén látszólag sokkal nyugodtabb a helyzet, mint csak néhány héttel is volt. Az USA világosan és érthetően közölte, hogy a távolkeleti status quo, különösen az indokínai, fenntartására nagy súlyt helyez. Ez a nyilatkozat megfontolásra készítette a japánokat, akik már útnak akarták indítani csapataikat a francia gyarmat felé. Idetartozik az a kérdés is, hogy Ausztrália együttműködésre vár az Egyesült Államokkal. A Csendes-óceán déli védelme tekintetében is megvalósulás előtt áll az, hogy a singaporei flottabázist Amerikával közösen használja majd a jövőben. Nyilvánvaló tehát, hogy a közeli időben a helyzet ezen a tájon gyors iramban tisztázódik majd...

Mély és felemelő, hogy ebben a világban ezeréves türelmével a viharban a magyar és azon a szeptemberi első héten, amelyen még világszerte dúl a harc, felröppen az ezeréves határ Kárpátokévezte ormán a népek életében oly rövid húsz esztendő kitaró, magabiztos várakozása után a magyar lobogó. (KH)

SPORT

Sportnapló

A Debreceni Vasutas SC vasárnap nehez mérkőzés előtt áll, a Budapesti VSC ellen játszik Budapesten, amely igen jó játékerőt képvisel és jelentékenyen meg is erősödött több új játékosal, így ott szerepel Jászberényi, a Ferencváros volt játékosa is. A DVSC most a bajnoki lista élén áll és győznie kell, ha nem akarja elveszteni vezetőhelyét.

A Nemzeti Ligában a következő mérkőzések lesznek vasárnap: Kispeszt—Sal. BTC, Rubint; Tokod—Szeged, Obernyák; Újpest—Gamma, Nemeskéri; Szolnok—Elektromos, Kékési; Haladás—DiMÁVAG Újvári; Ferencváros—Törekvés, Antai; BESZKART—Csepel, Boross Pál (Békéscsaba).

Felvidéki Sport címen új vidéki sportlap indult meg Miskolcon. Vasárnap jelent meg az első szám és a tartalmas, jól összeállított sportlap méltán számíthat figyelemre és támogatásra. — Nagy Gábor volt debreceni, most miskolci újságíró szerkeszti a sportlapot nagy hozzáértéssel és szakértelemmel. Örömmel üdvözljük az új sportlapot, mint a vidéki sportélet újabb megnyilvánulását és élni akarásának, jelentőségének bizonyítékát.

Végleges, hogy szeptember 29-én a jugoszláv válogatottnal játszik a magyar labdarúgó válogatottnak Budapesten, a B. válogatottnal meg Belgrádban. Játsszik a két ország ifjúsági válogatottnak csapata is.

A svédek nyerték a hármas nagy nemzetközi atlétikai viadalt Helsinkiben a németek és finnek előtt. A hármas versenyben Svédország 147, Németország 141, Finnország 134 pontot szerzett.

A góllövő listán Bene, Beszkárt és Zsengeller, Újpest áll 6—6 góllal, 5 gólos Finta, 4 gólos Berecz, Fazekas Diósgyőri MÁVAG, Nagy Tokod, Szabadkai Csepel, 3 gólos Móróc Haladás, Röck Csepel, Sütő Gamma.

A DVSC—Budapesti Vasutas SC mérkőzését Budapesten Soós budapesti bíró vezeti. Keletről a következő játékevezetők vezetnek mérkőzést az NB III. osztályában: NyKISE—Akaszlatinai Bánnyász, Farkas Iván (Debrecen); Beregszászon BFTC—Ungvári MTE, Vass (Munkács); Ungvár: UAC—Munkácsi SE, Szabó (Debrecen); Nagyszöllős—Várpalánka, dr Markó (Huszt).

Turul SE—Kítartás SE 7:1 (1:1). Góllövő Pataki 4, Hegedűs 1, Varga 1, Bakó, illetve Kovács. Turul játékosok pénteken este 7 órakor összejövetelt tartanak. Vezetőség.

Az NB II. osztályában a góllista élén Hortobágyi Péntzúgy áll 7 góllal, Sidlik DVSC 4, Dombovári-Drab 3 góllal követi.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

OKTÓBERBEN KEZDŐDIK A DEBRECENI SZINISZEZON.

A Színészkamara értesítette Debrecen városot, hogy az idén három társulatot osztottak be a Csokonai színházba, még pedig Ihsz Aadár, vitéz Tolnay Andor és vitéz Bánky Róbert vándortársulatait. Mindhárom társulat vegyes, tehát felváltva játszik énekes és prózai darabokat is. A Csokonai színházban Ihsz Aladár nyitja meg a szezont, előreláthatólag október közepé táján és aztán két és fél hónaponként váltogatják egymást a cseretársulatok.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a TISZÁNTÜLI FÜGGETLEN UJSÁG-ban!

RÁDIO

Allandó műsorszámok hétköznapi napokon Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. — 7: Hírek, Közlemények. Hanglemezek. Étrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.20: Időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

Budapest I. SZERDA, SZEPTEMBER 11.

10.00 Hírek. 10.20 Mátyás király városa: Kolozsvár. Előadás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. — Időjárásjelentés. 12.10 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 12.40 Hírek. 1.20 Időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés. 1.30 Lakatos Vinc és Gyula cigányzenekara. 2.30 Hírek. 2.45 Műsorismertetés. 3.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.10 Tarka gyermekdelután erdélyi írók és dalszerzők műveivel. 4.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Honvédműsor. 6.15 Hazatért kincses Kolozsvár. Előadás. 6.45 A Rádió Szalonzenekara. 6.45 Hírek magyar és román nyelven. 7.25 Isten hozott, Kolozsvár! Erdélyi színészek előadása. 8.10 Indulók hanglemezek. 8.25 Külgügyi negyedóra. 8.40 Közvetítésnek fennartva. 9.40 Hírek, időjárásjelentés. 10.00 Közvetítésnek fennartva.

Budapest II.

6.10 A Rádió Szalonzenekara. 7.30 A köröz. Előadás. 8.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 8.25 Táncklemezek. 8.40 Vigaszágok a régi Pest-Budán. Előadás. 9.10 Lovászi Ferenc és cigányzenekara muzsikál. 9.50 Időjárásjelentés.

ERDÉLYBEN MEGSZÓLALT A HARANG.

I. Tegnap valahol, magas bérctetőn talán — völgyi homályban két templom tekintett az Égre. Egyiket élők és vidámak serege kereste. Másikat már csak holtak vagy bujdosók. Körötte csend honolt s béke... Harangja hallgat s benne sem hangzik: ERŐS VARUNK AZ ISTEN! Süppedt sírok mélyén, erdő sűrűjében a magyarnak hangja már nincsen...

De éjjelen, ha csend volt a tájon s kigyúlt Csaba útja, a tejút s mint Isten fátyola ragyog. Kikelt a sírból, jött a sírből s a néma templomba imára indultak a bujdosók és ezer, tízezer halott... Zokogásuk hallott vagy csak a szél sir? Harang csak hallgat, szava rég nincsen, felbő az Égen, hullik az eső, zokog az Isten!...

II. S egyszer csak... Ma! Ezerkilencszázegetyvenben

dördül a harang, oszlik a homály, száll Isten felé, mosolygó Isten felé millió ajkáról ufjogón zsolttár!

Debrecen felül, Nagyalföld felül zúg a szél s vele zúg ezer, tízezer harangnak szava és összecsendülnek az erdélyi haranggal:

ERDÉLY E TAJA NEM IDEGEN TÖBBÉ UJRA S MEGINT ÖRÖKRE MAGYAR ÉS HAZA!

Borsí Darázs József.

— Hálaadó istentisztelet. Az orth. izr. hitközség Pásti uccai templomában az elmúlt szombaton Erdély visszatérésének megünneplésére hálaadó istentisztelet volt, melyen Strasser Salamon főrabbi magasszárnyalású imában mondott hálat Istennek sokat szenvedett erdélyi testvéreink megsegítéséért.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a utazóközönséget, hogy a MÁV pályaudvar felé vezető villamosvonalon a városháza épületével szemben levő megállóhelyet további intézkedésig a Debreceni Első Takarékpénztár épületével szembe helyezük át.

Debrecen, 1940 szeptember 9.

Az üzletigazgatóság.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy e hó 10-től, keddtől kezdve további intézkedésig a MÁV pályaudvar-nagyerdei vonalon az „1” és „2” irányt jelző számmal ellátott villamos kocsik csak délelőtt 10 óráig és délután 4 órától pedig minden villamos kocsi „1” irányt jelző számmal ellátva a Vilmos császár körúton át fog közlekedni.

Debrecen, 1940 szeptember 9.

Az üzletigazgatóság.

HIRDETÉS.

Az elsőfokú iparhatóság felhívja Debrecen sz. kir. város területére tűzifa kiskereskedésre érvényes iparigazolvánnyal rendelkezőket, továbbá tűzifa kiskereskedéssel ténylegesen foglalkozó fűszerés szatócskereskedőket, hogy a tűzifa-kiskereskedői kijelölés iránti kérelmüket az elsőfokú iparhatóság iktatóhivatalába (Kossuth u. 20. sz. 33.) saját érdekében mielőbb adják be.

A kérvény két pengős okmánybélyeggel látandó el, ahhoz mellékeendő az iparigazolvány eredetben, vagy annak hiteles másolata. A kérvényben pontosan feltüntetendő, hogy a tűzifakiskereskedést hol (utca, házsám) kívánja gyakorolni.

Debrecen, 1940. szeptember 10.

Az elsőfokú iparhatóság.

RENDELET AZ ÁRPAÁRAKRÓL.

Budapest, szeptember 9. Az árelenőrzés országos kormánybiztosa az árpa legmagasabb árát megállapító rendeletének kiegészítése tárgyában rendeletet adott ki, amely a legmagasabb árpaárakat a rendelet kihirdetésétől kezdődőleg mázsánként 40 fillérrel emeli. Ez év október 1-én és október 15-én további 30-30 fillérrel, december 1-én, valamint 1941. január, február, március és április 1-én további 20-20 fillérrel emelkednek az árpaárak. A sörárpa legmagasabb ára a rendelet hatályba lépésétől kezdődőleg mázsánként 20 fillérrel, október és november 1-én 15—15 fillérrel, december 1-én, 1941. január, február, március és végül április 1-én további 10-10 fillérrel emelkedik. (MTI)

HIRDETMÉNY.

A szemes bab, borsó és lencse készletek bejelentéséről.

Az Árelenőrzés Országos Kormánybiztosának a bab, lencse és hántolatlan borsó legmagasabb árának megállapítása tárgyában kiadott 23.400—VII. 1940. A. K. sz. rendelete 14. és 15. szakaszai a következő rendelkezéseket tartalmazták:

Minden olyan kereskedő, aki idej teremtési száraz szemes babból, lencséből, vagy hántolatlan borsóból 1940. szeptember hó 8-án külön-külön 1 (egy) q vagy ennél nagyobb mennyiségű készletet tart, köteles teljes készletét az eladó nevének és lakóhelyének, a vételi egységárának és a vásárolt mennyiségnek feltüntetésével a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalhoz (Budapest, V., Széchenyi rakpart 6. sz.) szeptember 16-ig bejelenteni.

A bejelentést a rendelet mellékletén közölt minta szerint két példányban kell megtenni.

A bejelentést a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalhoz személyesen kell benyújtani, vagy postán ajánlott küldeményként két példányban kell megküldeni.

A bejelentésre szolgáló díjmentes úrlapot a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnál személyesen vagy írásban kell igényelni, a bejelentésre kötelezettek azonban a bejelentőlapokat a jelen rendelet mellékletén megjelölt nagyságban és formában maguk is elkészíthetik.

A m. kir. Külkereskedelmi Hivatal a bejelentőlap egyik példányát hivatali bélyegzővel ellátva a bejelentőnek visszaadja, vagy postán megküldi.

Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1940. szeptember hó 8-iki száma nyújt.

Debrecen, 1940. szeptember 10.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy Nagyszepes 17. szám alatt 7 darab jerke német birka Pásztor János gazda által felügyelet nélkül és gazdátlanul találtott.

Az állat a város istállójában (Bethlen u. 39. sz.) van gondozás alatt. Ha az igazolt tulajdonosa a közhírré tettől számított 3 nap alatt az állat átvétele céljából nem jelentkezik, a gazdátlanul talált állat az 1894:XII. t.c. végrehajtása tárgyában kiadott 48.000—1894. F. M. sz. rendelet 107. szakaszában foglalt rendelkezések alapján 1940. szeptember 16-án megtartandó debreceni sertésvásáron fog nyilvános árverésen értékesítettetni.

Debrecen, 1940. szeptember 9.

Debrecen sz. kir. város első fokú közigazgatási hatósága.

UJ IPAROK.

Polgári Lajos képezett kőfaragó, Román István korcsma, Dobár István sz. Hadházi Mária korcsma, Vágvolgyi Márton cukorka, csokoládé stb. kereskedés, Mezei György burgonya, zöldségfélék stb. kereskedés, özv. Stepper Károlyné sz.

sz. Pap M., Jánosi Ilona hírlapok, folyóiratok, regényekkel való kereskedés és bizományi kereskedés, Király István kft. rum, likör, egyéb szeszitalok gyártása, Király István kft. bornak adás-vétele továbbárusítók részére, Möricz Ilona fehérneműkészítő, Szabó Zsigmond ásványolaj termék stb. adás-vétel közvetítése, Bugjó Péter építési vállalat, özv. Albisi Elekes Dezsőné sz. Janatka Mária telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsi, Thóbiás Erzsébet kozmetikus, ifj. Tóthfalusi Géza kötött, szövött, divatruha kereskedés, ifj. Tóthfalusi Géza illatszert adás-vétele fogyasztók részére, ifj. Tóthfalusi Géza katonai cikkek, acélárú, bórdiszmu és bórindós cikkek kereskedése, ifj. Tóthfalusi Géza cipő és sportcikkek kereskedése, özv. Kardos Béláné fűszer és csemege kereskedés, Bodnár Géza autó, mezőgazdasági gépek, ezek alkatrészei, felszerelése, üzemananyagok kereskedése, Bodnár Géza szén, tűzifa, épületfa, építkezési anyagok kereskedése, nemes dr. Kala Zsigmond tűzifa adás-vétele fogyasztók és továbbárusítók részére, Jenői Jenőné sz. Turi Margit korcsma, Nagy Endre korcsma, Erdődi Károly vendéglő, Pongor András egy járművel és egy lóval való helyi szekérfuvarozó.

MEGSZÜNT IPAROK.

Szilágyi Józsefné paplanos, Polgári Lajos kisebb kőfaragó, Winter Dezső takarmányabrak, tűzifa, szén, stb. kereskedés, özv. Borbély Gyuláné órák, Danzinger Dezső vendéglő, Tóth és Sebestyén építkezési anyagok előállítását, özv. Róth Jenőné sz. Klein Gizella fűszer és csemege.

— Sajtórendelkezések Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Nagyvárad város katonai parancsnoksága a „Szabadság” című lapnak „Nagyvárad” név alatt, továbbá az „Erdély” című napilapnak és a „Magyar Lapok” című napilapnak a megjelenési és terjesztési engedélyt megadta. Ezeket kívül még öt hetilapot kapott megjelenési és terjesztési engedélyt. (MTI)

Apróhirdetések

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig a Tiszántúli Független Ujságban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fill. Vastag betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak, üzleti hirdetésre más díjszabás. Felvilágosítással készséggel szolgálunk. Apróhirdetéseket este 8-ig felvesz a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 21-52.

Kiadó lakás

Szerényebb

bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó azonnalra, — Széchenyi u. 23. I. 4. vv 1438

Központifutás,

félemeleti szép uccai szoba 1—2 személy részére kiadó, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóban. 1421

Kétágys

bútorozott szoba azonnalra kiadó, esetleg ellátással is. Arany János u. 19. kerület épület. 1420

Lakást keresők

Egyszobás lakást keresek, esetleg egy szoba előszobás konyhás lakást október 1-re. Biztos fizető vagyok. Cím a kiadóban.

Garantáltan

tiszta két egymásbanyúló uccai bútorozott szoba különbejáráttal, fürdőszoba használatos kiadó, Széchenyi u. 12. szám.

Vétel

Fűrészpont, szárazat, nagyobb tételben keressünk megvételre. Cím a kiadóban.

Utazókoftart,

nagyobb méretűt vennék. Címet a kiadóba kérem leadni. 1447

Vennék

24-es, vagy 25-ös fehér gyermekhócipőt. Cím a kiadóban. 1385

Vezek

mindenféle használt bútort legmagasabb árban. Hívásra hához megyek. Hatvan u. 27. szám. 1429

Tengerit,

50 mázsát vennék. Címetek a kiadóba kérek. 1404

Eladás

Bordóra festett nem modern komplett ebédlőberendezés eladó. — Nyaralóba kiválóan alkalmas. Megtekinthető délután 3—5 óráig, Lorántffy u. 30. második lépcső.

500 kg-os

hiteles mérleg súlyokkal eladó. Baross u. 20. Murvai. 1445

Chevrolet-autó

jó állapotban 350 P-ért eladó. Csapó u. 10. 1253

500 kg-os

hiteles mérleg súlyokkal eladó, Baross u. 26. Murva. 1445

Jókarban

lévő rekamié, két nagy fotel, székek, asztal (garnitúra) jutányos árban eladó. Cím a kiadóban. 1303

Nagy

tükör, Meidinger kályha, fél mázsa képes folyóirat, villamos lámpák, másoló gép eladó, Csapó u. 10. az udvarban 1254

Hencser,

hálók, konyhakredenc, ebédlőkredenc, vas állófogás, sífon, ág, asztal és más bútorok olcsón eladók. Hatvan u. 7. szám. 1428

Eladó

egy komplett ebédlő és hálóberendezés. Ugyanott szedon, matracok, ebédlőkredenc, asztal, székek és egy konyhasparherd. Szepességi u. 29. Megtekinthető délelőtt 9-11, délután 2—4-ig. 1416

Ajánlat

Ne dobja el ócska kalapját! 1.50 P-ért újjáalakítja, nyúlszörkekalapot 2 P-ért. Weinberger Jenő kalapos, Széchenyi u. 7. 2663

Varrónő

bécsi gyakorlattal házakhoz ajánlkozik, Arany János u. 15. szám.

Esőernyőt

legolcsóbban a készítőitől vegyen, javítás, áthúzás, Ernyőszalon, Piac u. 77. 1324

Eltörött

disztárgyak, nippel, vázák javítása szakszerűen olcsón, Bárány rádiónál, Piac ucca 40. Hangya átjáró. 1410

Zománcos

asztali tűzbélyek szakszerű javítását, samottozását, kályhák samottozását, kiégett köpeny átszerelését vállalom Levensik, Csapó u. 87. 1317

Középiskolai

tanulóknak szappan, fésű, brillantin olcsón a Földes illatszertárban, József kir. herceg u. 1. 1390

Házi

varrást vállalom, felső- és fehérneművarrást. Cím a kiadóban. 1057

Rádió

és villanyszerelési vállalat. Miklós ucca 8., kerületépület. Felelősség mellett vállal villany- és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek.

Ellátás

Hungária-pensió

Családi otthon, kitűnő konyha, a legszigorúbb diéták. Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39.

Különféle

Jó

családból való leány ajánlkozik üzletbe kiszolgálni. Pénzes Irénke, Töhötöm u. 6. sz. 1441 vv

Intelligens

lakótársnőt keresek 15-re. Eötvös u. 87. 1444

Ügyes

nőknek otthon is végezhető kézimunkát kiadok, Textilfeldolgozó, Batthyány u. 1. 1410

Szerényigényű,

intelligens lakótársnőt keresek, mindenemű varrást, javítást, hársnyaltalpalást készítek. József kir. herceg u. 22., kis lakás. 1192

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE. Laptulajdonos: Tiszántúli Független Ujság Vállalat. — Nyomta a könyvnyomtatás feltalálásának 500. évében; Nagy Károly cen, Ferenc József út 49. sz. Grafikai Műintézelet, Debrecen.

Mani...
Rész... jelent

A szomorú...
rosa, huszon...
dés és várak...
Az újjászül...
erejének tel...
Monostori ú...
mény, dübör...
oda, ahonnan...
el kellett m...
erősök kiv...
megtépte sz...
Tegnap ig...
A feltámas...
vette azt, a...
magyarnak...
Erdély fö...
volt minden...
mán, de sol...
számkivetés...
gyar megm...
láplált, erő...
amit most...
moros bol...
Kolozsvár...
Magyar egy...
Tegnap a...
nagyja ott

Jó...
boldog

Kolozsvár...
fővárosa is...
gyar honvé...
kincses Ko...
Kolozsvár...
dészel, a k...
felszabadu...
ta a felsza...
vonulás id...
sereglett a...
ténelmi M...
kus formá...
rajta szor...
reggelig ti...
emlényit...
magyar le...
művelt; ör...
borították...
csapásra...
Mátyás k...
mekéről i...
ráillesztet